

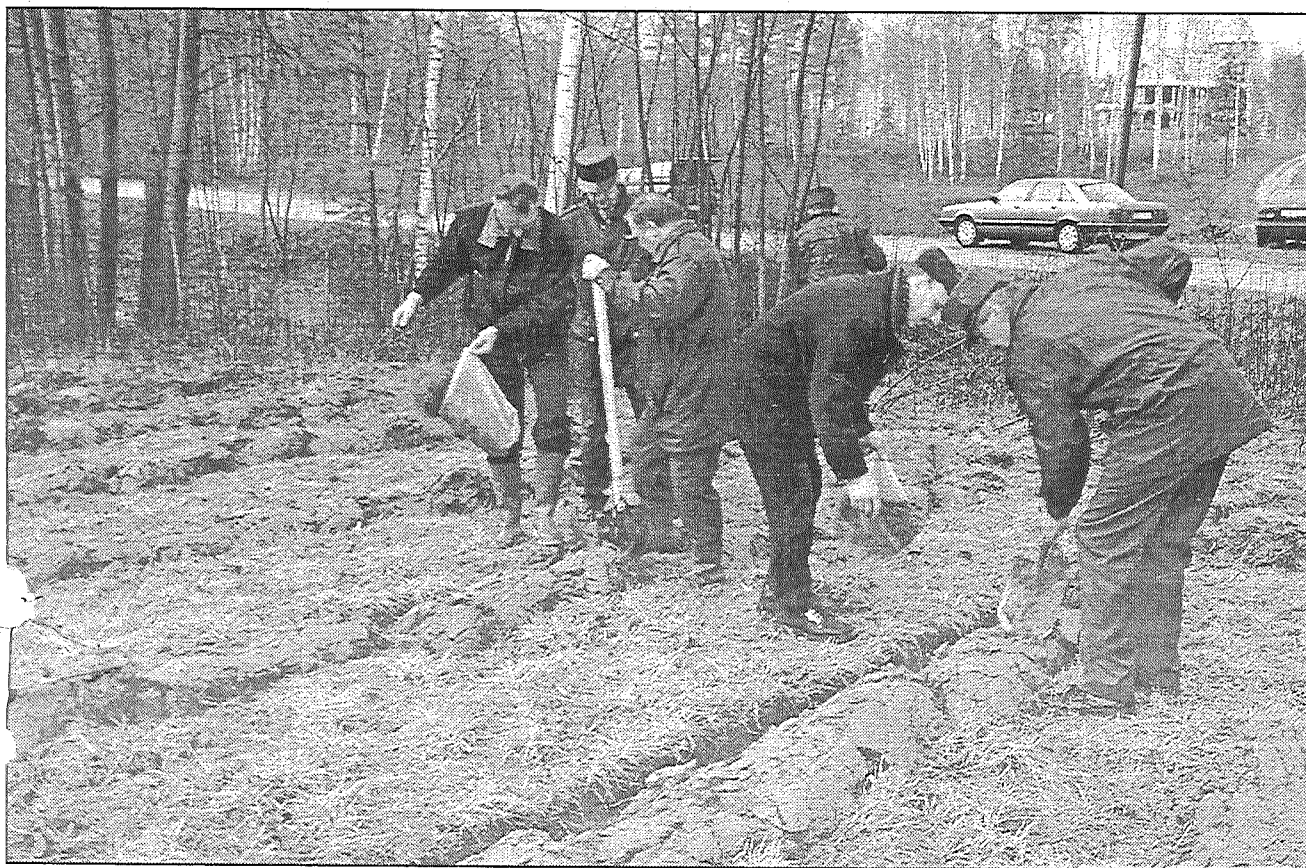
NOVADNIEKS

● SESTDIENA, 2001. GADA 21. APRĪLIS

● Nr. 30 (7179)

● Cena mazumtirdzniecībā Ls 0,22

Pašvaldību vadītāji Aglonā stāda mežu

● Meža stādīšana pagastveciem atsauc atmiņā jaunības dienas. Toreiz līdzās bija skolas biedri, tagad — rajona mežkopji. No kreisās: Sutru pagasta padomes priekšsēdētājs Antons Znotiņš, Jersikas mežniecības mežziņa vietnieks Jānis Bogdanovičs, Līvānu mežniecības mežzinis Jāzeps Skarbinieks. Labajā pusē Preiļu novada domes priekšsēdētāja vietnieks Pēteris Rožinskis un Aizkaines apgaitas mežsargs Aivars Graudiņš. Foto: M.Rukosujevs

19. aprīlī Meža dienu ietvaros Valsts meža dienesta (VMD) darbinieki rikoja tradicionālo meža stādīšanas tirdzniecības dienu. Šogad meža dienas bija saņēmas, jo stādīt mežu bija aicināti pašvaldību vadītāji.

Latram savi pienākumi

Diemžēl pašvaldību vadītāju atsaucība bija visai maza — pēc mežzinieku aicinājuma Aglonas tautas namā ieradās tikai pieci vietvalži — Sutru pagasta padomes priekšsēdētājs Antons Znotiņš, Aglonas pagasta padomes priekšsēdētāja Helēna Streike, Upmalas pagasta padomes priekšsēdētājs Pēteris Pūga, Vārkavas pagasta padomes priekšsēdētājs Arturs Štagars, bet Preiļu novadu pārstāvēja priekšsēdētāja vietnieks Pēteris Rožinskis.

Preiļu virsmežzinis Māris Bondars klātesošos iepazīstināja ar VMD darbības virzieniem, atzīstot, ka daudzi joprojām jauc VMD un VAS «Latvijas valsts meži» darbības specifiku. Kopš 2000. gada sākuma VAS «Latvijas valsts meži» pilnībā pārņēmusi savā pārziņā mežu apsaimniekošanas jautājumus no sēšanas un stādīšanas līdz pat cirsmu pārdošanai izsolēs, meža ceļu būvi, remontu un citiem ar apsaimniekošanu

saistītiem darbiem.

Savukārt Valsts mežu dienesta pamatfunkcija ir meža likumdošanas ieviešanas uzraudzība (kā valsts, tā privāto īpašnieku mežos), ar medību apsaimniekošanu saistītu jautājumu risināšana, ciršanas apliecinājumu izsniegšana, mežu ugunsdrošības uzraudzība. Īpaši ugunsdrošības uzraudzības un dzēšanas darbos VMD darbiniekiem neiztikt bez pašvaldību atbalsta, jo rajona teritorijā strādā tikai 18 mežsargi, tādēļ lielu mežu ugunsnelaimju gadījumos cilvēku bieži vien ir par maz. Ļoti svarīga VMD funkcija ir arī meža apsaimniekotāju konsultēšana. Konsultācijas var saņemt gan pie vietējā mežsarga, gan virsmežniecības inženieres konsultantes Astrīdas Rudzītes (5342963).

Privātajos mežos stāda maz

Vērtējot situāciju privātajos mežos, virsmežzinis atzīmēja, ka atjaunošanas darbi tiek veikti ļoti mazos apjomos, taču Latvijā liela daļa izcirtumu visai veiksmīgi atjaunojas dabiskā ceļā. Viņš arī atzina, ka runas par masveidīgo mežu izciršanu ir pārspīlētas, jo visu mežu Latvijā nemaz nav iespējams izcirst — izcirtumi atjaunosies dabiskā ceļā. Neveicot cirsmu apmežošanu, ciestu vienīgi ekonomiskās intereses, bet ekoloģiskais līdzsvars dabī-

kā ceļā atjaunosies ne sliktāk kā stādot vai sējot mežu. Interesantas atziņas pauda meža dendrologs un ainavu arhitekts Pauls Nulle, kurš piedalījies gan Gaujas Nacionālā parka, gan arī Preiļu parka ainavas veidošanā. Īpaši šāda informācija noderētu tajās pašvaldībās, kuras apsaimnieko vecās parku teritorijas.

Viens sakopts tēvu zemes stūrītis

Divgadīgie priežu sējeņi, ko bija sagādājusi VAS «Latvijas valsts meži», kuplos aglonieša Jevģēnija Kārklīņa laukos, kurš pats bija izteicis vēlmi apmežot 0,3 hektārus sava īpašuma. J.Kārklīņš strādā Valsts ieņēmumu dienesta Latgales reģionālajā iestādē un kopīgi ar māsu apsaimnieko 17 hektārus zemes Aglonas pagastā. Saimnieks ar lauksaimniecību nenodarbojas, taču viņš uzskata, ka svarīgi radīt ap sevi sakoptu vidi.

J.Kārklīņš kopā ar palīgiem jau atūrijis Ilzes ezera krastus un sakopis savas mājas apkārtni. Viņš atzīstas, ka negatavojas audzēt kokus eksportam vai pārdošanai, bet gan radīt acij un sirdij tīkamu ainavu. Jevģēnijs nekad nav domājis pārcelties uz dzīvi pilsētā, arī nākotnē viņš grib dzīvot uz sava tēva zemes, un nu viens sakopts stūrītis tajā vairāk.

Meža stādīšanā pagastveči nav iesācēji

Aptaujātie pagastu padomju vadītāji «Novadniekam» atzina, ka mežu stādīšanas darbos nav iesācēji. Sutru pagastvecis Antons Znotiņš mežu stādījis skolas un tehnikuma laikā Viškos, viņš teic, ka priedītēm izvēlētajā vietā vajadzētu augt, jo augsne nav smaga. Viņam piekrita arī Pēteris Rožinskis.

Stādīšanā ir daudz viltībīņu, kas jāievēro, lai mazais sējeņītis izaugtu par staltu kokku. Lāpstu zemē nedrīkst durt vertikāli, bet gan 45 grādu leņķī. Taču arī slīpstādīšanai ir savi mīnusi, jo zāle nelielo stādīņu pāraug, bet sniega sega ziemā to piespiež pie zemes un stāds iet bojā. Mežzinieki iesaka stādīņu guldīt zemē vertikāli, jo tā tiek iekonomēts viens gads, kura laikā slīpi iestādītais stāds iztaisnojas un sāk augt. Jāatceras, ka slīpstādījumā stāds jāliek ar galotni uz ziemeļiem nevis uz dienvidiem — tas iztaisnosies, stiepjoties pretim saulei. Vai stāds labi iestādīts, var pārbaudīt to nedaudz pavelkot ārā — ja priedīte turas zemē stingri, viss izdarīts pareizi. Stādot jāievēro arī attālumus un kociņu skaitus. Priedei — ne mazāk kā 3000 kociņi uz hektāru, eglei, bērzam — ne mazāk kā 2000.

G.Kraukle

Neaizmirstiet līdz 25. aprīlim abonēt «NOVADNIEKU» maijam un jūs vienmēr būsiet lietas kursā par notiekošo rajonā un valstī, kā arī varēsiet piedalīties balvu izlozē.

ĪSZIŅAS

Līvānu novadā katastrofāli trūkst naudas ielu un ceļu remontiem

Līvānu novada pašvaldības darbinieki kopā ar CSDD pārstāvjiem veikuši pilsētas ielu apsekošanu, informēja Līvānu novada domes izpilddirektors Aleksandrs Karpenko. Viņš atzina, ka situācija ir smaga, jo līdzekļu trūkst pat to ceļu fonda objektu sakārtošanai, kas atrodas katastrofālā stāvoklī. Šogad ceļu fonda finansējums Līvānu novadam plānots 64 000 latu apmērā, taču, ņemot vērā pērnā gada pieredzi, reāli fondā nonāk tikai 70-80% no plānotā. Tas ir nepietiekami, lai uzlabotu pilsētas ielu stāvokli, remontētu, uzturētu, greiderētu pagastu teritorijā esošos ceļus. Rožupē steidzami jālabo 12 caurtekas, abos pagastos un Līvānos jāveic ceļu un ielu planēšanas darbi. Nelielos apjomos šogad asfaltēs un remontēs pilsētas ielas, kuras ir ļoti sliktā stāvoklī.

Daugavas slimokases valde pieņem dīvainu lēmumu

Daugavas slimokases valde pieņēmusi dīvainu, kaut arī saviem statūtiem atbilstošu, lēmumu — par bezpeļņas organizācijas SIA «Daugavas slimokase» valdes priekšsēdētāja vietnieci ievēlēja uzņēmuma galvenā grāmatvede Ārija Lokmane, «Novadnieku» informēja Preiļu rajona padomes izpilddirektore un Daugavas slimokases valdes locekle Aina Pastore. Viņai uzdots pārraudzīt sekojošos darbības jomas — finansu, ekonomikas plānošanas un informātikas. Nav izprotams, kā grāmatvedis vienā laikā var būt arī savas darbības kontrolētājs un uzraudzītājs, vai tādā gadījumā nav pārkāptas darba likumdošanas normas, savu neizpratni izteica A.Pastore.

Nākamajiem bērnodārza audzēkņiem jāpārreģistrējas

Līvānu bērnodarza «Rūķīši» sākusies nākamo audzēkņu pārreģistrācija, informēja tā vadītāja Dzidra Ceple. To bērnu vecākiem, kuri reģistrējušies rindā un kuru bērni nākamajā mācību gadā plāno uzsākt gaitas bērnodarza, par savu nodomu ir jāinformē bērnodarza vadītāja, lai varētu laikus komplektēt grupiņas 2001./2002. mācību gadam. Šoruden Līvānu bērnodarzā tiks uzņemti vairāk kā 40 audzēkņi, tādēļ pārreģistrācija jāveic savlaicīgi — līdz 30. aprīlim.

Kultūras darbinieki spriedis par laika menedžmentu

25. aprīlī rajona kultūras darbinieki pulcēsies uz kārtējo semināru, kura sākums paredzēts pulksten 10.00 Preiļu amatu un harmonijas centrā. Semināra darba kārtībā paredzēta informācija par kultūras nozīmi cilvēka dzīvē un lekcija, kā arī pārrunas par Preiļu novada kultūras dzīvi. Rajona kultūras darbinieki izteikuši vēlēšanos aplūkot arī Preiļu novada sarīkojumu zāli.

Slikto laika apstākļu dēļ velobrauciens pārcelts

21. aprīlī paredzētais velobrauciens pa Preiļu novada un Vārkavas pagasta vēsturiskajām vietām slikto laika apstākļu un sniega un lietus izmiekskēto ceļu dēļ pārcelts uz 1. maiju, «Novadnieku» informēja velobrauciena organizētāji. Maršruts un velobrauciena laiki paliek iepriekšējie.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Latvijā ieviesīs valodu pases

Eiropas Padomē tiek izstrādāta programma par valodu portfeļiem, kuros ietilpst arī valodu pases, kas apliecinātu ikviena iedzīvotāja svešvalodu prasmi. Iespējams, jau pēc pāris gadiem šādus dokumentus varētu ieviest arī Latvijā. Paredzēts, ka valodu portfeļi būs trīs daļas: pirmajā būs norādīts valodas pases īpašnieka pašvērtējums valodu zināšanām pēc starptautiskas trīs līmeņu un sešu pakāpju sistēmas, otrajā — formālais zināšanu sertifikāta apstiprinājums svešvalodu prasmei, bet trešajā būs pases īpašnieka lingvistiskā biogrāfija (kas apgūts skolā, ceļojumos). Pirmajiem valodu portfeļi tiks 7-15 gadus veciem bērniem, vēlākā posmā tos varētu ieviest arī pieaugušajiem. Šie dokumenti būs no-derīgi tiem Latvijas iedzīvotājiem, kuri vēlēties strādāt ārzemēs.

Darba devējiem būs jāpārbauda darbinieku redzi

Ministru Kabinets akceptēja darba drošības un veselības aizsardzības noteikumus, strādājot ar displeju. Tie paredz, ka darba devējam būs jāpārbauda darbinieku redzi, nodrošinot veselības pārbaudes, kā arī sedzot izdevumus, kas saistīti ar brillu un kontaktlēcu iegādi. Līdz šim tādu noteikumu Latvijā nebija. Šie noteikumi stāsies spēkā ar 2001. gada 1. jūniju. Darba stacijas, kas veidotas līdz 1. jūnijam, ir jāpārveido atbilstoši šo noteikumu prasībām līdz 2004. gada 31. decembrim.

Samazinās iedzīvotāju skaits

Latvijā pēdējos desmit gados par 67,8 tūkstošiem samazinājies laukos dzīvojošo skaits, ziņo BNS. Arī Latvijas pilsētās iedzīvotāju skaits ir samazinājies no 1847,3 tūkstošiem cilvēku 1991. gadā līdz 1671,1 tūkstošiem 2000. gadā. Savukārt no 21% līdz 22,8% palielinājies to iedzīvotāju īpatsvars, kuri ir vecāki par 60 gadiem, tas liecina, ka turpinās Latvijas iedzīvotāju novecošanās. Vīriešu īpatsvars pastāvīgo iedzīvotāju vidū ir 46,3%, sieviešu — 53,7%. Šie rādītāji pēdējos desmit gados gandrīz nav mainījušies.

Vairākās kokaudzētavās priežu stādi ir inficēti

Iegādājoties priežu stādāmmateriālu, Valsts mežu dienests iesaka uzmanīties, jo vairākās kokaudzētavās ir konstatēti, ka priežu sēņi un stādi ir inficēti ar skujbiri. Paaugstināta sēņu un stādu skujbire ir konstatēta Kuldīgas rajona kokaudzētavā «Ieviņas», Limbažu rajona Ungurpils kokaudzētavā, Rīgas rajona kokaudzētavā «Ozoliņi», Saldus rajona kokaudzētavā SIA «Stādaudzētava» un Valkas rajona Smiltēnes kokaudzētavā. Pārbaudes veiktas visās Latvijas kokaudzētavās.

Deportācijas gadadienā — atceres nedēļa

Atzīmējot 1941. gada deportācijas 60. gadadienu, no 11. līdz 17. jūnijam būs atceres nedēļa. Valdība Kultūras un Ārlietu ministrijai, kā arī citām iestādēm uzdevusi nodrošināt paredzēto pasākumu rīkošanu un sagatavot priekšlikumus valsts augstāko amatpersonu līdzdalībai piemiņas pasākumos.

Ārstiem būs jāziņo policijai par prostitutām

Ministru kabineta komiteja akceptēja pārstrādātos noteikumus par prostitūcijas ierobežošanu, kas joprojām liek pašvaldībām noteikt vietu prostitūtu darbībai. Tostarp ārstiem, kuru aprūpē būs nonākusi prostitutā, reizi mēnesī būs jāsniedz ziņojums Valsts policijas priekšniekam.

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Iznāk kopš 1950. gada 29. marta.

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (trešdien, sestdien).

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālrunis: 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss 1-53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

ZIŅAS

«Dzīvē tāpat kā matemātikā:
reizina vieni, dala citi.»

V.Kiričenko

Dieva zīmes, Dieva darbi jeb katoļu baznīca kāro pēc jauniem īpašumiem

Sācijas kārtējais raunds katoļu baznīcas cīņā par jauniem īpašumiem. Pareizāk sakot, Aglonas bazilīka turpina savus centienus iznīcināt Aglonas internātgimnāziju. Soreiz lietā tiek laista «smagā artilērija» — Rīgas Metropolijas Romas katoļu kūrīja, Rīgas apgabaltiesa un advokātfirmas «Platacis & Co».

«Novadnieka» rīcībā ir vairāki dokumenti, kas rāda notikumu attīstības gaitu.

Rīga, Ministru kabinets, 2001. gada 3. aprīlis

Latvijas Republikas Ministru kabineta rīkojums nr. 191 «Par valsts nekustamās mantas Preiļu rajona Aglonas pagasta Jaunaglonā, Rušonas ielā 11, nodošanu Preiļu rajona pašvaldības īpašumā»

Saskaņā ar likuma «Par valsts un pašvaldību mantas atsavināšanas kārtību» 35. pantu, kā arī ievērojot Zemkopības ministrijas un Preiļu rajona pašvaldības savstarpējo vienošanos, atļaut Zemkopības ministrijai — valsts īpašuma valdītājai — nodot bez atlīdzības Preiļu rajona pašvaldības īpašumā valsts nekustamo mantu — ēku un zemes gabalu 9197 kvadrātmetru platībā — Preiļu rajona Aglonas pagasta Jaunaglonā, Rušonas ielā 11.

Dokumentu parakstījuši: Ministru prezidenta vietā — ekonomikas ministrs Aigars Kalvītis un zemkopības ministrs Atis Slakteris. Rīkojums stājas spēkā jau 2001. gada 3. aprīlī.

Rīgas apgabaltiesa, 2001. gada 11. aprīlis

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas tiesnese I.Jēkabsons, izskatījusi civillietas materiālus Rīgas Metropolijas Romas katoļu kūrījas prasībā pret Latvijas Republikas Zemkopības ministriju par īpašuma tiesību atjaunošanu. Konstatēts, ka kūrīja cēlusi tiesā prasību pret LR Zemkopības ministriju par īpašuma tiesību atjaunošanu uz divstāvu ēku ar platību 2669,8 m², Rušonas ielā 11 un zemes gabalu ar platību 9197 m², norādot, ka ar Aglonas pagasta Tautas deputātu padomes 1994. gada 24. marta lēmumu īpašuma tiesības uz zemes gabalu ar kopējo platību 11,6 hektāri un tagadējo nosaukumu «Jaunaglonā» (vēsturiskais nosaukums «Murovanka») atjaunotas Latvijas katoļu baznīcai Aglonas bazilīkas draudzes personā.

Prasības nodrošināšanai prasītājs lūdzis apķīlāt strīdā esošo mantu, izdarot Zemesgrāmatā nekustamā īpašuma nodalījumā aizlieguma atzīmi un uzliktot aizliegumu veikt jebkādas būvdarbus, pārbūves un veikt ieguldījumus, kas mainītu īpašuma vērtību. Tiesnese Jēkabsons uzskata, ka pieteikums ir pamatots un apmierināms. Tāpēc tiek piemēroti Civilprocesa likuma 139. panta 1. daļas 5. punkts un 2. daļa. Līdz ar to tiesnese nolēmusi ierakstīt prasības nodrošināšanas aizlieguma atzīmi Preiļu rajona zemesgrāmatu nodaļas nekustamā īpašuma Jaunaglonā, Rušonas ielā 11, nodalījumā, aizliedzot atsavināt nekustamo īpašumu citām personām, veikt jebkā-

du būvdarbus, pārbūves un ieguldījumus, kas mainītu īpašuma vērtību.

Preiļu rajona padome, 2001. gada 18. aprīlis

Preiļu rajona padomes priekšsēdētāja Ilmāra Meluškāna parakstīta vēstule karidinālam Jānim Pujatam.

«Preiļu rajona padomes rīcībā ir nonācis Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas 2001. gada 11. aprīļa lēmums par prasības nodrošināšanas aizlieguma atzīmes ierakstīšanu Latgales apgabaltiesas Preiļu zemesgrāmatu nodaļas nekustamā īpašuma Jaunaglonā, Rušonas ielā 11, kadastra numurs 7642-001-0268, nodalījumā, aizliedzot atsavināt nekustamo īpašumu citām personām, kā arī veikt jebkādas būvdarbus un ieguldījumus, kas mainītu īpašuma vērtību.

Tas ir reāls drauds Aglonas internātgimnāzijai paredzētās ēkas renovācijas darbu pabeigšanai un audzēkņu pārvietošanai no mācībām nepiemērotām telpām uz valsts standartu prasībām atbilstošām jaunajām telpām. Pakāpenisku mācību uzsākšanu remontējamā telpā gaida gan skolēni, gan skolotāji. Vairākus gadus viņi varonīgi cīnījušies par savu izdzīvošanu, vairākus gadus nav zaudējuši cerību savas skolas pastāvēšanai. Bet te atkal — Lieldienu prieka gaišajām domām par mācībām jaunajā ēkā pārvilkta melna svītra. Skolas administrācija, bērni un pedagogi ir sašutuši.

Mēs lūdzam jūs kā Katoļu baznīcas galvu griezties Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijā ar prasību izslēgt no 2001. gada 11. aprīlī pieņem-

tā lēmuma teikumu, kas aizliedz veikt jebkādas būvdarbus, pārbūves un ieguldījumus, kas mainītu īpašuma vērtību. Neliedziet bērniem bāreņiem un maznodrošināto ģimeņu atvasēm piedzīvot jaunās skolas iesvētīšanas brīdi un mācību uzsākšanu tajā.»

Redakcijas piebilde. Kā var saprast no šiem dokumentiem, atkal tiek darīts viss iespējamais un neiespējamais, lai terorizētu Aglonas internātgimnāzijas skolēnus, skolotājus un bērnu vecākus. Kā lai citādi nosauc bazilīkas mērķtiecīgo cīņu pirms pagadiem, kad Aglonas internātgimnāziju ar savu izlikumu izlika no teritorijā, lai citādi vērtē Rīgas apgabaltiesā kūrījas iesniegto prasību atņemt skolai kārtējo būvdarbus. Bazilīkai tas ir visai iekārojams kumosīns, jo Preiļu rajona padome ar valsts palīdzību ēkas telpu remontā ieguldījusi krietnu summu, vairākus simtus tūkstošu latu.

Jāsāk vien ticēt tam, ka jaunā tiesāšanās epopeja, kas tagad sāksies, ar nolūku novilcināta līdz brīdim, kad telpās lielākā daļa remontdarbu pabeigta, kad tuvu ir atklāšanas brīdis. Ciniska un nežēlīga šajā gadījumā ir baznīcas attieksme pret bāreņu un turīgo ģimeņu bērnu mācītājiem. Bērni, kuri dzīvē liktenis jau tāpat ir pietiekami šausnīgi, kārtējo reizi tiek pastumti maliņā un paliek ievēroti. Priekšplānā tiek virzīta viena vienīga lieta — MANTA.

«Novadnieks» sekos notikumu attīstībai.

Publicēšanai sagatavoja L.Kirilova

Preiļu rajona autoceļu (ielu) fonda izlietojuma plāns 2001. gadam (Ls)

Pašvaldība	Plānots izlietot Mērķdotācija	Būvprojektēšana	Veicamo darbu veidi		
			Kopā	Periodiskā uzturēš.	Pārējie izdevumi
Kopā novados	145009,11	4000,00	24000,00	115455,14	1553,97
Preiļu novads	133426,23	4000,00	24000,00	103872,26	1553,97
Līvānu novads	11582,88			11582,88	
Kopā pagastos	131386,42		48737,86	53228,02	29420,54
Aglonas	18436,79		4143,00	14000,00	293,79
Galēnu	20500,00		1471,95	14431,19	4596,86
Jersikas	29500,00		3398,15	21429,88	4671,97
Pelēču	6782,00		1946,12		4835,88
Riebiņu	8595,00		4754,42	3366,95	473,63
Rožkalnu	5646,00		1319,28		4326,72
Rudzātu	4005,00		3766,42		238,58
Rušonas	4300,00		3851,29		448,71
Saunas	4681,00		4515,09		165,91
Silajānu	5474,00		1174,94		4299,06
Sīlukaļna	4037,63		3857,78		179,85
Stabulnieku	4174,00		4018,80		155,20
Sutru	5727,00		1358,18		4368,82
Upmalas	5275,00		5081,77		193,23
Vārkavas	4253,00		4080,67		172,33
Rajonā kopā	276395,53	4000,00	72737,86	168683,16	30974,51

BALVAS LASĪTĀJIEM, REDAKCIJAS SLEJA

Gards prieks mūsu lasītājiem no SIA «Gardums»

● SIA «Gardums» veikalā var nopirkt vairāk kā 20 veidu kūpinājumus, tikpat arī vārītās desas veidu. Firma piedāvā ap 100 veidu kulinārijas un konditorejas izstrādājumus. Foto: M. Rukosujevs

SIA «Gardums» vienam cilvēkam no «Novadnieka» lasītāju pulka ik mēnesi dāvina karti 5 latu vērtībā. Šomēnes tā tika preilietei Genovefai Verzei.

ur godā sentēvu metodes

SIA «Gardums» komercdirektors Varis Krievāns stāsta, ka iesākumā bijusi ideja. Tā pāraugusi pavisam reālos plānos par savu ražotni — desu cehu Silajāņu pagastā, bijušajās dzirnavās, kur savulaik darbojās alus brūzis. Tas bija pirms 12 gadiem, un tolaik īpašnieki ne tikai organizēja un vadīja savu biznesu, bet pašrocīgi desas arī ražoja. Šobrīd SIA «Gardums» pieder viena no nedaudzajām kūpinātātavām Latvijā, kur strādā pēc sentēvu metodēm — izmantojot alkšņa malku, kas gaļas izstrādājumiem piedod neatvairāmo «mājas žāvējuma» smaržu un garšu.

Paplašina kulinārijas un konditorejas izstrādājumu klāstu

Šobrīd SIA «Gardums» piedāvā vairāk kā 20 dažādu nosaukumu kūpināto gaļas izstrādājumu, aptuveni tikpat vārīto desu veidu, svaigu gaļu, subproduktus un pat cepšanai sagatavotu šašliku, kas pagatavots no nesaldētas cūkgaļas un marinēts bez etiķa

savā sulā ar īpašām garšvielām.

Jaunums, kam «Gardums» pievērsies tikai nesen, ir kulinārijas un konditorejas izstrādājumu ražošana. Aizņēmti cilvēki, kas darbā pavadīja ilgas stundas, labprāt iegādājas dažādus pusfabrikātus — šniceles, kotletes, kupātus vai kāpostu tīteņus. Tiem, kas grib gatavot paši, tiek piedāvāta arī svaiga gaļa un subprodukti. Piedāvātie gaļas izstrādājumi vienmēr ir svaigi, jo meistari strādā arī nakts maiņā, lai jau no rīta vitrīnās būtu laba produkcija.

Izmanto Latvijā audzētu gaļu

Nav noslēpums, ka gaļas izstrādājumu ražošanā konkurence ir visai sīva. Latgali «ie-mīlojuši» pat Ogres un Rīgas gaļas kombināti, tādēļ pircējam izvēles iespējas veikalos ir visi lielas. SIA «Gardums» produkcijas ražošanai izmanto vietējo zemnieku saražoto gaļu, uzņēmumam jau 5 gadus ir sava kautuve Rēzeknes rajonā. Zemnieki izaudzēto ved gan no Preiļu rajona pagastiem, gan arī no Rēzeknes,

Krāslavas, Jēkabpils un dažreiz pat no vēl tālākām Latvijas vietām. Varis Krievāns uzsver arī to, ka izstrādājumu tiek izmantota lielākoties tikai svaiga nevis saldēta gaļa. Iepirkšanas cenas visu laiku svārstās, taču gatavā produkta cena paliek gandrīz nemainīga. Pircēji zina, cik maksā sardeles vai žāvēta krūtiņa, tādēļ šīs cenas apzināti tiek turētas vienā līmenī. Savukārt cūkgaļas iepirkuma cenā šobrīd nedaudz samazinājusies, lai gan V.Krievāns atzīst, ka līdzšinējās iepirkumcenas ir augstākās «Garduma» pastāvēšanas vēsturē.

Sortiments ir mainīgs. Krievāna kungs stāsta, ka labu laiku no ražošanas bija «pazudusi» kūpinātā mājas desa. Tās cena atbilstoši kvalitātei bija samērā augsta, taču nu to atkal var nopirkt «Gardumā».

Brīžiem šķiet kā vecs kofenis

Ražotājam šobrīd Latvijā neklājas viegli, to atzīst arī V.Krievāns. Viņš teic, ka «Gardums» pa lielāku daļu ir kā vecs kofenis ar nopliusu rakturi — nest grūti, bet arī

mest arī tā kā žēl. Pārāk daudz tajā ieguldīts. Pirkspējas svārstības jebkurš tirgotājs jūt nekļūdīgi. V.Krievāns atzīst, ka šogad «pēcsvētku pauze» krietni vien ievilkusies. Katrs uzņēmējs zina, ka janvāris un februāris ir «tukšie» mēneši, taču, nākot pavasarim, iedzīvotāju pirkspēja pamazām pieaug. Arī ar nākotni SIA «Gardums» saistītas dažādas iecerces, taču pagaidām Varis Krievāns par tām nerunā — visu jauno pircējs vienalga jutīs pirmais.

Pateicīga par Lieldienu prieku

Mūsu lasītāja G.Verzes kundze par iespēju izvēlēties pārtikas produktus 5 latu vērtībā «Garduma» veikalā bija ļoti priecīga. Viņa pati nāk no Aizkalnes pagasta, no piecu bērnu ģimenes, bet gandrīz visu mūžu nostrādājusi tirdzniecībā un grāmatvedībā. Verzes kundze pateicās gan V.Krievāna kungam, kurš dāvājis Lieldienu prieku — dāvanu, gan arī visam «Novadnieka» kolektīvam, kurš rūpējās, lai katru nedēļu iedzīvotāji un it īpaši pensionāri uzzinātu visu jaunāko par notikumiem pagastos, pilsētās, novados. Tā kā saruna notika pašā Lieldienu priekšvakarā, tad visiem mums no Genovefas Verzes kundzes arī silti Lieldienu sveiciens un veselības vēlējumi.

G.Kraukle

NOVADNIEKS

Jūsu jautājumus un ierosinājumus uzklasisim pa tālr. 1-53-07056.

Neļaujiet pazemot savus bērnus

Šonedēļ žurnālistu palīdzību meklēja kāda medicīnas darbiniece, pusaudžu māte. Nē, viņa nevēlējās runāt par zemo atalgojumu vai citām mediķu likstām. Viņa lūdza palīgā aizstāvēt bērnus no pazemojuma un no morālas vardarbības.

Vienā no lielākajiem Preiļu veikalos vai varbūt pat — vislielākajā, apsardzes vīri zēniem pie izejas veikuši kratīšanu, pārbaudījuši kabatas. Viņi tajās nav atraduši pilnīgi neko, jo gluži vienkārši puikām ne prātā nebija nācis zagt. Zēni no pārdzīvotā apvainojuma un pazemojuma mājās, saviem vecākiem stāstot, gandrīz vai raudājuši. Ko tad, viņi teikuši, ja mūs šajā brīdī būtu redzējušas meitenes vai citi skolas biedri? Skaidrs, ka par zēniem izplatītos viņu cieņu aizskarošas nevalodas un izsmiekls.

Sabiedrībā jau izveidojies savs spriedums par šī veikala apsargātāju darba stilu. Te var iepirkties cilvēki ar ļoti biezu ādu vai arī asu izjūtu cienītāji. Pirmie nesaka ne pieci, kad soli aiz viņa pa veikalu seko apsardzes vīrs un, tēlodams neuzkrītošu grozišanos, apstājas pie tā paša plaukta, kur pircējs. Neatļaidīgi blenž, kā pircējs pārcilā konservu kārbīņas, pētot derīguma termiņus, un ir gandrīz vai vīlies, ka pirkums tiek ielikts groziņā vai arī novietots atpakaļ plauktā. Viņaprāt, to vajadzēja iestūķēt bikšu starā, zem brunčiem vai matu copē. Tad apsargātājs vismaz būtu varējis veikalam pierādīt savu modrību.

Otrie, asu izjūtu cienītāji, var justies kā naidīgā indiāņu ciltī. Tu ej pa iedzīmo teritoriju un zini, ka katrai tavas rokas vai kājas kustībai seko desmitiem acu, un, ak vai, ja novērotājam liesies, ka tu ne tā pakustējies.

Cilvēkiem, kuri nekad mūžā neko svešu nav piesavinājušies, un tas, ka viņus tur aizdomās vai pat izkrata, ir smags pārdzīvojums, ieteiktu divus variantus. Ja jau veikala darbinieki pieļauj iespēju, ka jūs esat ienācis nevis lai iepirktos, bet čieptu, tad, lūdzu, jums nav aizliegts to pašu domāt par veikala darbiniekiem.

Bet otrs variants, — nekad šajā veikalā vairs nespert ne soli. Atzīsiet taču, ka tādas pašas un varbūt pat labākas preces varat nopirkt desmit citos veikalos, kur jūsu cieņu neaizskars.

Acīmredzot, līdz tādai elementārai parādībai, kā tirdzniecības zāles novērošanai ar videokameru palīdzību, kā tas ir normālos lielveikalos, vai arī preču elektroniskai marķēšanai, kad nesamaksājais no veikala nemaz netiksi laukā, šeit vēl ir gauži tālu.

Kā rīkoties un pie kā griezties par bērnu publisku apvainošanu, gribēja zināt māte, kas lūdza avīzes palīdzību. Vispirms — ar iesniegumu policijā. Bet ar otru iesniegumu — pie bērnu tiesību aizsardzības speciālista rajona izglītības pārvaldē. Arī vietējā bāriņtiesā, «Glābiet bērnus». Jo vairākas iestādes un organizācijas šādos gadījumos aicināsiet palīgā, jo lielāka būs iespēja, ka bērni varēs izaukt sabiedrībā, kur viņus neaizskar un nepazemo.

Daļa pieaugušo, kas izauguši sisti, grūstīti, lamāti, stumdīti un bikstīti, pazemoti, kā rezultātā viņiem izveidojies zems pašnovērtējums, savus kompleksus tagad izgāz pār bērniem. Saviem vai svešiem, tas viņiem ir vienalga. Bērns, kurš aug ģimenē, kurā valda savstarpēja uzticība, cieņa un mīlestība, jūtas satriekts, ārpus mājas piedzīvojot svešu cilvēku uzbrukumus. Tāpēc rītos, tāpat kā jūs savam mazākam vai lielākam bērnam iedodat pusdienu naudu, liekat paņemt mājas atslēgas, pajautājat, vai ir tīrs mutautiņš, novēlat laimīgu dienu, atgādiniet viņiem, ka sabiedrībā ir arī ciādi cilvēki. Ar gludākām galvas smadzenēm. Un novēliet savam bērnam būt stipram, ja viņam iznāks ar tādiem saskarties.

L.Rancāne

Gatavojoties eksāmeniem, Līvānu ģimnāzijā tiek organizētas vecāku sapulces, kurās piedalās 9. un 12. klašu audzēkņi un viņu vecāki. Vecāki tiek iepazīstināti ar eksāmenu norisi un prasībām, viņi paraksta arī attiecīgu dokumentu, kurā apliecinā, ka iepazīnušies ar sniegto informāciju. Kā pastāstīja skolas direktores vietniece Zeltīte Vanaga, tas dis-

ciplinē kā audzēkņus, tā arī vecākus, kuri ir atbildīgi par to, lai jaunieši eksāmenu laikā netiktu noslogots ar citiem pienākumiem, saņemtu pilnvērtīgu uzturu, kā arī pienācīgi sagatavotos pārbaudījumiem. Šogad eksāmenus kārtos 71 Līvānu ģimnāzijas 9. klašu un 101 skolas 12. klašu audzēkņi.
G.Kraukle

Lieldienu Zaķis nenobijās no puteņa

Otrajās Lieldienās Preiļos uz tradicionālo sarīkojumu lielus un mazus kopā aicināja Lieldienu Zaķis. Šoreiz ne bērni, ne arī pieaugušie nenobijās no negaidītā sniegputeņa.

● **Bērni ar Lieldienu sarīkojumu bija apmierināti, un tas nekas, ka olu ripināšana no kalniņa nesānā. Toties varēja izmēģināt, cik stiprs ir katra mājas vistu dējums.**

Diemžēl sniega dēļ svētki neizvērtās tik plaši, kā to bija iecerējuši pasākuma rīkotāji — Latvijas organizācijas «Glābiet bērnus» Preiļu rajona nodaļa, Preiļu sieviešu klubs, daudz bērnu ģimeņu biedrības Preiļu nodaļa, Sarkanā Krusta rajona organizācija, kā arī Preiļu rajona padome un Preiļu novada dome. Nelabvēlīgo laika apstākļu dēļ priecšanās un lustēšanās no āra tika pārcelta uz Preiļu novada sarīkojumu zāli Kārsavas ielā, kas nevarēja satilpināt ne pusi no interesentiem.

Kā «Novadniekam» pastāstīja daudz bērnu ģimeņu biedrības Preiļu nodaļas vadītāja Elvīra Brovacka, kopā svinēt Lieldienas bija aicinātas daudz bērnu ģimenes, bērnu invalīdu ģimenes, aizbildņu ģimenes — bija izsūtīti vairāk nekā simts ielūgumi. Atsaucība bija liela, uz sarīkojumu atbrauca arī bērni no Rudzātu speciālās internātskolas, no Preiļu novada.

Nododot aizpildītās ielūgumu anketas, bērni pretī saņēma Preiļu 1. pamatskolas zīmēšanas skolotājas Mariannas Abričkas gatavotus papīra ziedīņus un Lieldienu Zaķa kārumus, ko bija sarūpējuši sponsorī — individuālais uzņēmums «Volkovs», SIA «Pie Andra», SIA «Kadiķis», individuālais uzņēmums «Laura Plus». Preiļu rajona padome, Preiļu novada dome,

● **Lieldienu Zaķis bija tik jauks un mīlīgs, ka to aiz ūsām parausīt bija gatavi arī paši mazākie svētku dalībnieki.**

«Salanga» izlozei piedāvāja dāvanas — tējkannas, galda lampas, gludekļus, kafijas automātu, skolas piederumu komplektus. Citi uzņēmēji piedāvāja arī neparastākas lietas, piemēram, tūrisma ceļazīmi ģimenei vai matu griezumam visai ģimenei par brīvu. Sarkanā Krusta Preiļu rajona organizācija bija sagādājusi vitamīnus un zobu pastas, kas lieti noderēja pēc Lieldienu kārumu baudīšanas.

Lieldienu Zaķa viesi bija apmierināti ar svētkiem un gatavi nākt ciemos arī nākamgad. Pēc «sišanās» ar olām, pēc šūpošanās visi devās uz kinoteātri «Ezerzeme», kur notika Latvijas Unibankas Preiļu filiāles sponsorētais kinoseanss — filma «Vareņais Džo Jangs». Apmierināti arī organizatori — visiem kopā bija izdevies noorganizēt lieliskus priekus un atpūtas brīžus bērniem, kuru ikdienas dzīvē svētku nemaz nav tik daudz.

L.Kirillova

Skolas parlamentam ideju netrūkst

Vārkavas vidusskolā šoreiz gadījās iegriezties *Ligzdu nedēļā*. Uz izbrīnīto jautājumu «Kas tā tāda?» skolas direktore Anīta Vilcāne atbildēja, ka ar šādu ideju pirmlieldienu nedēļas pavadīšanai klajā nācis skolēnu parlaments. Skolas telpās un tās apkārtnē dažādās vietās izvietoti pašu meistaroti putnu perēkļi. Tik savdabīgi, bet reāli un ligzdas siltumu izstarojoši, ka, tos aplūkojot, kārtējo reizi nācās pārliecināties par lauku bērniem piemītošo dabas doto talantu no vienkāršiem materiāliem veidot brīnumainas lietas.

Pie kādas klases durvīm redzot noformējumu, viss bija skaidrs uzreiz — līganā āra bērza vālozdes šūpulītis. Aiz pagrieziena gaitenī savu ligzdu apsargāja putnu cilts lielākie pārstāvji. Aiz loga zālienā — veidojums no žagariem ar perēkli viducī. Un tā pārsteigums pēc pārsteiguma. Skolēni teica, ka apnikuši zaķi un krāsotas olas, un, lūk, rezultāts, stāstīja direktore.

Ligzdu kompozīcijas pirms un pēc Lieldienām sajūsmināja skolas ciemiņus: rajona skolu parlamentu līderus pieredzes apmaiņas braucienā 11. aprīlī, bibliotekārus no Aizkraukles rajona skolām 19. aprīlī, skolēnu vecākus pavasara ballē 20. aprīlī. Tomēr ligzdu veidošana nebija vienīgais pirmssvētku darbs. Zaļajā ceturtdienā Vārkavas vidusskolas audzēkņi organizēja parka uzkopšanas talku un stādīja kociņus pie skolas. Bet pēc tam ar krāsainām lentītēm izrotāja gar skolu augošos kokus, radot svētku noskaņu visiem ciemata ļaudīm.

Protams, pēc nozīmīguma pirmajā vietā vienmēr ir mācību stundas, tāpēc izdomas bagātā skolas parlamenta locekļus uz sarunu ar direktori atļauja paaicinājām no stundām. Pat ne visus, jo līdz nākošajam zvanam visi 13 parlamentārieši pie vārda nemaz netiktu.

Par skolas pašpārvaldes darbu pastāstīja vecāko klašu skolēni.

Prezidente Līga Stankeviča:

— Parlaments tiek ievēlēts katrā mācību gada sākumā. Pēc tam tiek veidotas komisijas: kultūras un sabiedriskā darba, informatīvā, sākumskolas un mācību komisija. Parlaments organizē skolas sabiedrisko dzīvi un ar mācībām saistītus ārpusstundu pasākumus. Mēs veidojam un uzturam draudzības kontaktus ar citu skolu skolēniem. Piemēram, 11. klase tiek ar Daugavpils rajona Vaboles vidusskolas vienpadsmitklasniekiem. 10. klases skolēni draudzējas ar Rudzātu vidusskolas desmitklasniekiem. 9. klases audzēkņiem notika draudzības vakari gan ar Rožupes pamatskolas, gan Rudzātu vidusskolas deviņtājiem.

Mūsu piektdzīvesnieki atraduši draugus Špoģu vidusskolā, bet 8. klase — Vārkavas pamatskolā.

● **Pēc Vārkavas vidusskolas parlamenta ieceres Lieldienu noskaņa skolā šogad tika radīta savdabīgā akcijā — Ligzdu nedēļā. Parlamentā aktīvi darbojas Antra Brakovska (no kreisās), Līga Stankeviča, Ruta Bula, Iveta Pākste. Foto: M.Fukosujevs**

Šie kontakti dod iespēju redzēt, kā dzīvo citas skolas, kas tajās savādāks nekā pie mums, ar ko nodarbojas skolēni, iegūstam jaunus draugus.

Mums ir patīkami ar savām idejām un ierosinājumiem piedalīties skolas dzīvē, pārstāvēt skolu dažādos pasākumos, uz kuriem tiek aicināti parlamenta locekļi. Es un mana vietniece Iveta Pākste piedalāmies skolas padomes sēdēs, kur izsakām savas domas. Piemēram, vienā no padomes sēdēm izskatīja jautājumu, vai ir lietderīgi skolai kopgaldā vajadzībām ierīkot kartupeļu lauku, vai arī skolēni tos labprātāk piegādātu no mājām. Parlamenta pārstāvji savās klasēs noskaidroja pārējo skolēnu domas par šo jautājumu. Kopīgo viedokli darījām zināmu skolas padomei. Izrādījās, ka skolēni ir ar mieru kartupeļus piegādāt no mājām.

Ar rakstiskas aptaujas palīdzību noskaidrojām arī skolēnu domas par saviem skolotājiem. Šis atziņas apkopojām pirms skolas jubilejas.

Kultūras un sabiedriskās komisijas vadītāja Antra Brakovska:

— Mēs cenšamies, lai reizi mēnesī skolā notiktu kāds plašāks pasākums. Organizējam spēles «Labākie draugi», «No pusvārda», «Mēmais šovs», kā arī «Nepieradinātās modes skati». Galvenokārt darbojamies ar 7. — 12. klašu skolēniem. Jaunākajiem skolēniem pasākumus organizē sākumskolas komisija. Kad mūsu komisijai ir radusies kāda ideja, mēs dodamies pie skolas vadības. Pārrunājam, kā tas notiks, kas ir vajadzīgs. Pedagoģi pret mūsu vēlmēm ir ļoti atsaucīgi, piešķir telpu noformējumam vai mazām balvām vajadzīgos līdzekļus.

Parlamenta prezidentes vietniece Iveta Pākste:

— Mans galvenais uzdevums ir rūpēties, lai būtu kārtībā visi papīri. Es pierakstu parlamenta sēdēs teikto un nolemto. Tas ir diezgan sarežģīti, jo uz sēdēm ierodas visi 13 skolēni. Labi, ka locekļu starpā valda vienprātība un draudzība. Jaunām idejām lielākā daļa piekrīt.

Skolēni nereti paši griežas pie parlamenta locekļiem ar saviem priekšlikumiem. Arī mani klasē biedri man izsaka savus lūgumus.

Skolas parlaments darbojas pēc izstrādāta un apstiprināta nolikuma, bet mūs koordinē ārpusstundu darba organizatore Silvija Stankeviča.

Līga Stankeviča:

— Mēs nenodarbojamies tikai ar izklaidēšanas pasākumiem. Mācību komisijas pārziņā ir lietas, kas saistītas ar skolēnu tiešajiem pienākumiem. Ar tās palīdzību skolā notika valodu, Tēvzemes un citas nedēļas. Ja nedēļas tēmu izdomātu tikai skolotāji, tad nebūtu, kas tajās piedalās. Skolai ir ļoti labi sasniegumi mācībās un sportā. Par mācību rezultātiem skola ieguva piekto vietu valstī «Lielās pūces» konkursā. Parlamenta loceklis Artūrs Čeirāns aktīvi darbojas sporta komisijā. Viņš palīdzēja organizēt skolas sporta dienu.

Es darbojos arī rajona skolēnu domē. Tas man daudz palīdz. Man ir iespēja agrāk uzzināt par dažādām aktivitātēm, kas paredzamas rajona skolu dzīvē. Bet, piemēram, rajona jauniešu konferencē piedalījās divi mūsu skolas pārstāvji, — es kā skolēnu domes locekle, kas organizēja šo konferenci, un Antra Brakovska kā delegāte.

L.Rancāne

● **Augšā, lejā, augšā... Neskatoties uz nejauko un slapjo laiku, šūpoties gribētāju bija daudz — vasarā visi droši būs pasargāti no odiem, mušām un knišķiem. Igora Pliča foto**

AKTUALITĀTES

3. Trisvaigžņu sporta spēlēm gatavojas arī kultūras darbinieki. Spēļu rīcības komitejas locekle, Preiļu kultūras darba organizatore Valentīna Brice ir atbildīga par kultūras programmu.

Kā būs ar sportistu izklaides iespējām?

— Akcents tiek likts uz diviem galvenajiem notikumiem, kas liela mēroga sporta sarīkojumos ir ļoti nozīmīgi, — spēļu atklāšanas un noslēguma ceremonijas, — «Novadniekam» pastāstīja Preiļu kultūras darba organizatore Valentīna Brice.

Pārējā laikā, protams, sportotāju, viņu līdzjutēju un skatītāju interese būs pievērsta notiekošajam sporta laukumos un zālēs, taču ir padomāts arī par brīvo stundu izmantošanas iespējām. Preiļos būs skatāmas vairākas izstādes, ar kuru organizētājiem ievadītas sarunas. Keramiķa Polikarpa Čerņavā mājas muzejā pilsētas ciemiņi arēs aplūkot ekspozīciju un arī paši ievingrināt roku podniecībā. Kinoteātrī «Ezerzeme» paredzēta Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja sagatavota izstāde par Preiļu apkārtnes dižākajiem Jāņiem — režisoru Jāni Streiču un komponistu Jāni Ivanovu.

Tuvāk iepazīstinot ar kultūras programmu, Valentīna Brice stāstīja, ka spēļu atklāšana ielānāta 21. jūnija vakarā. Īstenībā sportisti Preiļos būs ieradusies jau 20. jūnija pēcpusdienā, un pirmo dienu pavadījuši sacensībās. Pēc pirmo medaļu sadalīšanas uzvaras priekā vai arī zaudējuma rūgtumā sportisti un ciemiņi 21. jūnijā svētku gājienā dosies uz parka estrādi. Atklāšanai jānotiek klasiskā formā, uzskata Valentīna Brice, ar svinīgu karoga uzvilšanu, lāpām, ugunošanu. Te neiederas tautas dziesmas un dejas. Scenārijā ir paredzēts, ka atklāšanas ceremo-

nijā uzstāsies rajona skolotāju koris, bērnu koris no Aglonas bazilikas, deju kluba «Dvesma» dalībnieki. Priekšnesumu sniegs arī Sporta pedagoģijas akadēmijas mākslas vingrotāji. Sarīkojuma režiju veidos diplomēta režisore no Rīgas.

Atklāšanas ceremonijas kulmināciju Valentīna Brice vēlējas paturēt kā noslēpumu.

Pagaidām līdz īstenošanai neizstrādātas idejas līmenī ir ekskursija pa naksnīgo parku spēļu ciemiņu iepazīstināšanai ar teikām apvītajiem vēstures pieminekļiem.

Spēļu atklāšanas noslēgumā estrādē paredzēta balle.

22. jūnija vakarā parka estrādē notiks jauniešu iecienītais, modernas grupas koncerts un pēc tam diskotēka.

Noslēguma ceremonija 23. jūnijā paredzēta tautiskā garā, ar Jāņu ielīgošanu, ar viņu sveikšanu, ar apdziedāšanu, kurā piedalīsies folkloras ansambļi. Protams, pirms tam notiks oficiālā komandu apbalvošana, iepazīstināšana ar spēļu kopsavilkumu. Pēc pārtraukuma, kura laikā, iespējams, daļa sportistu un ciemiņu dosies uz savām mājām, tie, kas būs izlēmuši svētkus svinēt Preiļos, atgriezīsies parkā uz kopīgu Jāņu nakts pavadīšanu. Līgo ballē muzicēs šlāgergrupas. Palicējiem 23. jūnija novakarē pirms līgošanas tiks piedāvātas arī ekskursijas ārpus Preiļiem — uz Aglonu, Aizkalni.

Pagaidām vēl nav pa īstam izlemts, ar ko sportistus nodarbināt

● 3. Trisvaigžņu spēļu atklāšanas un noslēguma ceremonijai skatītāji varēs sekot svairgi remontētajā Preiļu parka estrādē. Šeit būs jauni soli, bet vispirms starp tiem tiek mainīts plākšņu segums. Lai plākšnes neizšķobītos un nedrupu, zem tām tiek nobērtas un noblētā smilšu kārtas. Foto: M. Rukosujevs

iebraukšanas dienas — 20. jūnija vakarā, kad viņi būs iekārtojušies savās mītnēs.

Ārpus oficiālās kultūras programmas, teica Valentīna Brice, Trisvaigžņu spēļu laiku savā labā var izmantot rajonā esošās tūrisma firmas, viesu nami, atpūtas bāzes,

kultūras un izglītības centri, bibliotēkas, ieintrīģējot ciemiņus ar atpūtas un izklaides iespēju piedāvājumiem, kas ļaus arī nopelnīt.

Uz atklāšanas un noslēguma ceremonijām ieeja visiem būs bez maksas, uz ballēm brīva ieeja paredzēta vienīgi sportistiem.

Kas atkarīgs no organizatoriem, teica Valentīna Brice, viss iecerētais ir izdarāms, tomēr laika apstākļi nav prognozējami, un lietus pamatīgi vien var sabojāt parka brīvdabas estrādē paredzēto atklāšanu un noslēgumu.

L.Rancāne

TRAIPS

Par apdrupušu fasādi nevienu sodīt nevar

Līvāniešu skatienus jau labu laiku piesaista pilsētas galvenās ielas savdabīgā «rota» — noplukusi un apdrupusi universālveikala fasāde. Pašvaldības saistošajos noteikumos būtu jānorāda īpašnieka atbildība par sava nekustamā īpašuma stāvokli, tajā skaitā ēku izskatu. Kā «Novadnieks» noskaidroja novada domē, ēka Līvānos, Rīgas ielā 75 pieder a/s «Turība» Preiļu kooperatīvajai sabiedrībai.

Līvānu novada domes izpilddirektors Aleksandrs Karpenko pakaidroja, ka dome jau pagājušajā gadā devusi būvvaldei rīkojumu brīdināt ēkas īpašnieku un panākt, lai universālveikala ēkas fasāde tiktu sakārtota. Patērētāju biedrībai jeb a/s «Turība» Preiļu kooperatīvajai sabiedrībai jau nosūtītas divas brīdinājuma vēstules, taču, kā atzina izpilddirektors, šie nav vienīgie minētajam īpašniekam piederošie objekti pilsētā. «Turībai» pieder arī bijušā restorāna ēka Domes ielā un laukumā iepretim universālveikalam esošās tirgus

● Pašvaldības saistošie noteikumi neparedz īpašnieku sodīšanu gadījumos, kad tie par sava namīpašuma izskatu nerūpējas.

būdas, kas gan vairs netiek izmantotas. Kopš restorāna Domes ielā slēgšanas tā apkārtnē netika kopta, kaut gan īpašnieks bija aicināts to darīt. Diemžēl sakopšanas darbus nūcās veikt pašvaldības uzņēmumam «Dzīvokļu un komunālā saimniecība», sacīja A.Karpenko.

Novada domes būvinspektors Intis Svirskis šonedēļ, komentējot situāciju, teica, ka Preiļu koo-

peratīvās sabiedrības valdes priekšsēdētājs L.Šustovs pēc vairākkārtējiem brīdinājumiem ieradies pašvaldības būvvaldē un apņēmis veikt fasādes sakārtošanu. Būvinspektors atzina, ka a/s «Turība» pieder tikai ēkas vidējā daļa, kura arī ir vissliktākajā stāvoklī, bet pārējās ēkas daļas apsaimnieko citi īpašnieki.

I.Svirskis informēja, ka fasādes sakopšana būtu vajadzīga vēl

vairākām ēkām, piemēram, Rīgas ielā 22 un 125, fasādes krāsojumu derētu uzlabot arī Līvānu 2. vidusskolas ēkai, kā arī citviet. Nepievilcīgs, taču izplatīts ir rubeoīda ārējo pārklājums; ko būtu vēlamā nomainīt. Līvānos, Rīgas ielā nav atļauts ēku ārējā apdarē izmantot, piemēram, plastikāta dēļus, kas ir viegli uzliekami, taču bojā pilsētas galvenās ielas kopskatu. Pret šādu pašvaldības nostāju gan iebilst daudzi namīpašnieki, atzīstot, ka dabīgo apdares materiālu iegādei, kas ir krietni dārgāki, nepietiek līdzekļi.

Vienīgais veids, kā pašvaldība var kontrolēt ēku un būvju īpašniekus, kuri nerūpējas par nekustamā īpašuma izskatu un stāvokli, ir brīdinājumi un soda sankcijas. Taču, kā atzina A.Karpenko, pašvaldības saistošajos noteikumos nav konkrēta punkta, kurā būtu atrunāts soda naudas apmērs par ēku fasādes nekopšanu. Par apbūves noteikumu pārkāpšanu un teritoriju nekopšanu īpašnieku var sodīt ar naudas sodu līdz 25

latiem, savukārt par fasādes pārbūvi vai bojāšanu — ar naudas sodu līdz 50 latiem. Diemžēl soda sankcijas par ielas kopskata bojāšanu, namīpašuma fasādes nekopšanu un neestētiska izskata radīšanu nav paredzētas nedz saistošajos noteikumos, nedz arī Administratīvo pārkāpumu kodeksā. Nemot vērā esošo situāciju, īpašniekiem par savu namu ārējo veidolu vismaz pagaidām nevienam nav jāatskaitās.

A/s «Turība» Preiļu kooperatīvās sabiedrības valdes priekšsēdētājs L.Šustovs «Novadniekam» teica, ka šonedēļ ir uzsākta darbība universālveikala ēkas fasādes sakārtošanai un plānots, ka darbi tiks pabeigti pāris nedēļu laikā. Pagājušajā gadā ēku neizdevās sakārtot finansiālo apsvērumu dēļ, šogad gaidīts iestājamies siltāks laiks, sacīja L.Šustovs. Viņš informēja, ka vecā restorāna ēka ir pārdota jau pagājušajā gadā un tā vairs nepieder Preiļu kooperatīvajai sabiedrībai.

G.Kraukle

Rožupē gadatirgus, Līvānos kapelu skate

Šodien Rožupes estrādē darbojas Jurgu gadatirgus, bet 22.00 pagasta kultūras namā balle, kurā spēlēs «Sieri» no Zasas. Savukārt Līvānu kultūras namā pulksten 13.00 Latgales zonas lauku kapelu skate — koncerts. Labākie muzicētāji piedalīsies vislatvijas lauku kapelu festivālā «Cēsis 2001».

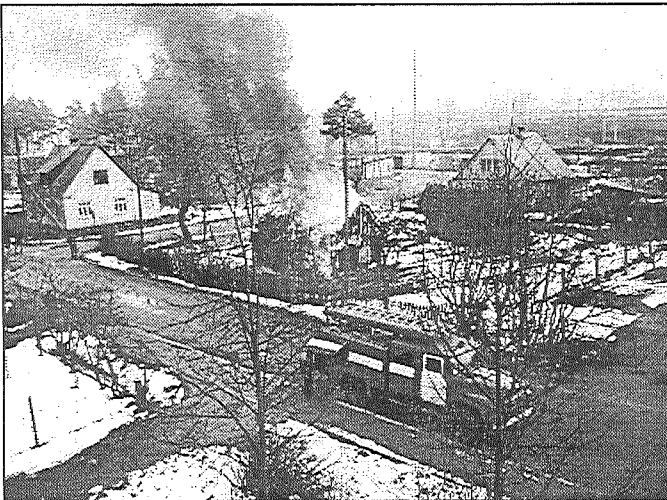
Līvānos dedzina māju

17. aprīlī Līvānos, Lāčplēša ielā 14 tika nodedzināta dzīvojamā māja, kas jau labu laiku netika apdzīvota. Pavisam netālu no liesmu objekta atrodas vairākas citas individuālās mājas. Lai gan dedzināšana notika ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbinieku uzraudzībā, radās loģisks jautājums — vai blīvi apdzīvotā pilsētas teritorijā drīkst dedzināt nojaukšanai paredzētas būves.

Līvānu novada domes sēdē īpašnieci I. Bondarei tika dota atļauja ēkas Līvānos, Lāčplēša ielā 14 nojaukšanai, kas arī tika veikta, vienīgi izvēlētais veids, kā atbrīvoties no vecās koka mājas, bija, ja tā var teikt, netradicionāls. Domes izpilddirektors Aleksandrs Karpenko «Novadniekam» sacīja, ka pašvaldība, izsniedzot šādas atļaujas, īpašniekam nenorāda, kādā veidā nojaukšana būtu veicama, taču viņš arī atzina, ka mā-

jas nodedzināšana, sevišķi, ja tā atrodas pilsētā, kur līdzās 15 — 20 metru attālumā slejas daudzstāvu un individuālās mājas, nebūtu pieļaujama. Lai gan dedzināšana bija saskaņota ar ugunsdzēsības un glābšanas dienestu, kas šo «ugunošanas» procesu uzraudzīja, par dedzināšanu bija jāinformē arī pašvaldība, uzskata A. Karpenko.

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Preiļu nodaļas Līvānu posteņa priekšnieks Oļegs Stepanovs paskaidroja, ka nekāds pārkāpums nav noticis, jo dedzināšana bijusi saskaņota un visi ugunsdrošības pasākumi ievēroti. Laika apstākļi bijuši piemēroti, 17. aprīlī vēja ātrums bijis ļoti neliels, savukārt dienesta darbinieki veikuši visus nepieciešamos drošības pasākumus, lai dedzināšana noritētu bez sarežģījumiem, taču vajadzības gadījumā būtu izmantota arī

● Līvānos, Lāčplēša ielā 14 nojaukšanai paredzēto māju vienkārši nodedzināja. Izrādās arī tā drīkst darīt!

ugunsdzēsības tehnika, sacīja O. Stepanovs. Viņš apgalvoja, ka dedzināšanas pasākumu veikšana tikusi saskaņota arī ar mājas kaimiņiem, savukārt domes izpilddirektors A. Karpenko neslēpa, ka vairāki Lāčplēša ielas iedzīvotāji, kuru īpašumi robežojas ar nule kā nodedzināto māju, pauduši sašutu-

mu par šādu rīcību.

Pēc amatpersonu sacītā ir jāsecina, ka nelikumīga vai sodāma darbība nav tikusi veikta, taču mājas dedzināšana teju vai pilsētas centrā nav arī nekas apšveicams. Varbūt derētu izvēlēties kādu citu — humānāku metodi?

G. Kraukle

Bibliotēka — iespēju vieta

No 23. līdz 28. aprīlim rajona galvenajā bibliotēkā notiks bibliotēku nedēļa ar devīzi «Bibliotēka — iespēju vieta». 24. aprīlī pulksten 12.00 paredzēta izstāžu atklāšana. Izstādēs prezentēsies rajona galvenā bibliotēka, tās bēnu nodaļa, Preiļu Valsts ģimnāzijas, 1. pamatskolas, 2. vidusskolas bibliotēkas.

25. aprīlī pulksten 10.30 bibliotēkā uz tikšanos aicināti rajona pensionētie bibliotekāri.

26. aprīlī no pulksten 12.00 līdz 18.00 rajona galvenajā bibliotēkā paredzēta atvērto durvju diena.

Visi rajona pagastu un skolu bibliotekāri, pašvaldību vadītāji un interesenti tiek aicināti uz bibliotēku nedēļas noslēgumu 27. aprīlī. Pulksten 10.30 paredzēta rajona padomes pārstāvju uzruna. No pulksten 11.00 līdz 13.00 notiks Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) celtniecības projekta un Valsts Vienotās bibliotēku informācijas sistēmas projekta prezentācija. Piedalīsies LNB direktors Andris Vilks, direktora vietniece Sandra Ozoliņa, Bibliotēku informācijas tīklu konsorcijs direktora vietas izpildītāja Margarita Marcinkeviča un citi bibliotēku darba speciālisti. Pulksten 13.00 sāksies koncerts, ko sniegs Salas pamatskolas skolēni.

Noslēguma pasākumā varēs iegādāties jaunas grāmatas, jo no pulksten 9.00 notiks Rīgas grāmatu bāzes izbraukuma ūrdzniecība.

Nākošā nedēļa visā Latvijā izsludināta par bibliotēku nedēļu.

L. Rancāne

Ātrāk skrien pilsētu bērni

● Tūlīt kritīs tiesneša karodziņš, un 1000 metru garā distance pārbaudīs spēkus un izturību.

Šī pavasara rajona skolēnu kross sanāca tāds lietū un dubļos samocīts. Slapjums nāca no augšas un bija zem kājām. Lija, kad Preiļu parka trasē pirmās distancēs devās jaunākie skrējēji. Kājas slidēja, seju un apģērbu notraipīja valgās zemes pikučī, kas pajuka zem citu skrējēju kājām. Šī pavasara krosu par pievilcīgu nosaukt grūti arī tadēļ, ka estrādē notiek remontdarbi, un skrējējiem nebija solu, uz kā nolikt drēbes un pēc skriešanas atvilkt elpu. Aizvēju un sausumu sportisti meklēja zem skatuves nojumes, vilka kapuces pāri galvām un grieza muguras pret vēju. Vēlāk, par laimi, nedaudz noskaidrojās.

Bet lai nu kā ar to slapjumu bija, ātrākie skrējēji noskaidroti un vietas sadalītas.

Individuālajā, kā arī komandu vērtējumā pirmās vietas pārsvarā ieguva Preiļu skolu skolēni, tikai atsevišķās vecuma grupās dodot priekšroku lauku bērniem.

1992. gadā dzimušie
500 metru distancē zēnu konkurencē pirmo vietu ieguva **Raivis Paškevičs** (Ārdavas pamatskola, rezultāts — 2.27), bet meiteņu — **Daira Rozentāle** (Preiļu 1., 2.31,2).

1991. gadā dzimušie
Šajā vecuma grupā zēni un meitenes skrēja 800 metru distanci. Ātrākie skrējēji bija **Ilmārs Vaivods** (Vārkavas vidusskola, 3.09,9) un **Dace Saldaka** (Jersika, 3.23,3).

1990. gadā dzimušie
1000 metru distancē pirmajās vietās ierindojās **Ervīns Veigulis**

(Preiļu 1., 3.46) un **Gunta Gulbe** (Aglonas internātgimnāzija, 4.04).

1989. gadā dzimušie

Arī šīs vecuma grupas skrējējiem bija jāveic 1000 metru distancē. No zēniem āšākais skrējējs bija **Aigars Indrikovs** (Preiļu 1., 3.32), no meitenēm — **Brigīta Upeniece** (Vārkavas vidusskola, 3.50,5).

1988. gadā dzimušie

Pusotra kilometra distancē visātrāk noskrēja **Vladislavs Bredaks** (Preiļu 1., 5.33). Meitenēm bija jānoskrien 1000 metri. Pie finiša pirmā nonāca **Aija Čača** (Preiļu 1., 3.33,3).

1987. gadā dzimušie

1500 metru distancē vislabāko rezultātu uzrādīja **Sergejs Komlačovs** (Riebiņi, 5.20,9). No meitenēm 1000 metrus visātrāk pie-

● Ar ātrākā skrējēja godu uz mājām devās (pirmajā rindā no kreisās) **Raivis Paškevičs**, **Dace Saldaka**, (otrajā rindā) **Ilmārs Vaivods**, **Ervīns Veigulis**, **Aigars Indrikovs** (aizmugurē), **Aija Čača** un **Līga Bramane**. Foto: M. Rukosujs

veica **Jeļena Holodņikova** (Preiļu 2. vidusskola, 3.54,5).

1986. gadā dzimušie

Divu kilometru distancē ātrākais bija **Uldis Bravackis** (Preiļu 1., 6.37), bet pusotru kilometru no meitenēm visātrāk noskrēja **Līga Bramane** (Preiļu 1., 5.46,4).

1985. gadā dzimušie

2000 metru distancē pirmais pie finiša nonāca **Kaspars Stikāns** (Līvānu ģimnāzija, 6.55,9). Meitenes skrēja 1500 metrus. Šajā distancē ātrākā bija **Inga Madelāne** (PVG, 6.18,4).

1984. gadā dzimušie

Jauniešiem sava izturība bija jāparāda trīs kilometru, bet meitenēm — pusotra kilometra distancē. Ātrākie skrējēji bija **Lauris Repše** (PVG, 10.22,7) un **Līga Švirkste** (Līvānu ģimnāzija, 5.55,1).

1982./83. gadā dzimušie

Cetru kilometru distancē pie finiša pirmais nonāca **Raivis Znotiņš** (PVG, 14.30,2). Meitenes skrēja divus kilometrus. Labāko rezultātu uzrādīja **Anita Karčevska** (PVG, 7.21,3).

Krosā piedalījās astoņas vidusskolu un 16 pamatskolu komandas. Kopvērtējumā starp vidusskolām pirmās trīs vietas ieguva Preiļu Valsts ģimnāzijas, Līvānu ģimnāzijas un Vārkavas vidusskolas komandas. Ceturtā un piektā vieta pienācās Riebiņu un Preiļu 2. vidusskolas skrējējiem.

Pamatskolu grupā vislielāko punktu skaitu savāca Preiļu 1., Jersikas un Ārdavas pamatskolas komandas. Ceturtajā vietā ierindojās Salas, bet piektajā — Silajāņu pamatskolas skolēni.

L. Rancāne

EIROZIŅAS Saeima ES informācijas centrs 7087365

Samazinātā PVN likme lauksaimniecībai

Zemkopības ministrs **Atis Slakteris** domā, kādu pievienotās vērtības nodokļa likmi ierosināt piemērot lauksaimniecības produktiem Latvijā. Bet kāda ir PVN likme ES valstīs?

Tikai Īrijā un Lielbritānijā nav jāmaksā pievienotās vērtības nodoklis par pārtiku. Britiem gan ir izņēmums — pasūtītās izvadāmās maltītes, saldumi, šokolāde, saldējums, bezalkoholiskie dzērieni un mājdzīvnieku barība. Itālijā par pārtiku jāmaksā piektdaļa, bet Francijā — ceturtdaļa daļa no PVN standarta likmes, Beļģijā mazliet vairāk.

Vācijā lauksaimniecības un mežsaimniecības uzņēmumi maksā standarta likmes, samazinātā 7% likme attiecināma uz pārtiku (salīdzinājumam: arī uz iespieddarbiem, kultūras precēm, veselības aizsardzībai un sabiedriskajam transportam).

Griekijā un Īrijā samazinātā likme piemērota ne tikai pārtikas precēm, bet arī investīcijām lauksaimniecībā.

Beļģijā samazinātā nodokļa grupā ir arī lauksaimniecības pakalpojumi. Griekijā fermeriem izstrādāta atsevišķa sistēma, kā atmaksāt PVN, ko viņi samaksājuši, iegādājoties preces, ja tās izmantotas lauksaimniecības produktu un pakalpojumu ražošanai. Valsts atmaksā atpakaļ stingri noteiktu procentu, piemēram, par mežsaimniecības un zivsaimniecības produktiem — 2,5%, augkopības produktiem — 3,5%, bet par lopkopības produktiem — 5%. Šī sistēma darbojas uz fermeriem, bet ne

uz viņu veidotajiem kooperatīviem. Bet šī sistēma nedarbojas, ja fermeri preces vai produktus piegādā citiem fermeriem.

Itālijā un Spānijā ir divas samazinātās likmes. Piemēram, Spānijā 7% jāmaksā par pārtikas precēm un lopbarību, arī ziediem un augiem, bet tikai 4% — par pirmās nepieciešamības pārtikas precēm — maizi, pienu, augļiem, dārzeņiem (tikpat cik par zālēm un subsidētu dzīvokļu iegādi). Arī Austrijā ir divi dažādi, bet atšķirīgi samazinājumi no kaimiņvalstīm — ja pārtikas preces apliekas ar pusi no likmes (10%), tad fermeru raudzētajam vīnam ir speciāla 12% likme. Portugālē pirmās nepieciešamības preces (5%) tiek atskirtas no siera, jogurta, taukiem, eļļas, gaļas un zivju konserviem, zivīm, augļiem, riekstiem, kafijas un restorānu ēdieniem, par kuriem jāmaksā 12%.

Īrijā ir pat vairāku līmeņu likmes — nekas nav jāmaksā par cilvēku patēriņam domātajām pārtikas precēm, 3,6% jau jāmaksā par lopu un zirgu iegādi, bet puse — 12,5% tiek piemēroti investīcijām lauksaimniecībā.

Somijā viszemākais nodoklis tiek piemērots zālēm, laikrakstiem, grāmatām, sabiedriskajam transportam, kultūrai un sportam (8%), bet pārtikai un dzīvnieku barībai tikai neliels samazinājums — no 22 līdz 17%. Zviedrijā pieeja līdzīga, bet pārtikas produkti apliekas ar pusi (12%) no pamatlikmes.

Kā likums, PVN 0% likme tiek piemērota visām precēm, kas tiek eksportēta ārpus ES robežām.

Pēc EK 2000. g. izdevuma «Nodokļu inventarizācija»

Šogad «jānotīra sarunu galds»

Latvija atvērusi un tūlīt slēgsi vienu no tehniski sarežģītākajām un apjomīgākajām sarunu sadaļām ar Eiropas Savienību (ES) — par brīvu preču kustību, kā arī sadaļu par kultūru un audiovizuālo politiku. Kārtējā sarunu raundā 30. martā Briselē ar Latviju sāktas sarunas par 8 sadaļām: «Brīva preču kustība», «Sociālā politika un nodarbinātība», «Enerģija», «Telekomunikācijas un informācijas tehnoloģijas», «Reģionālā politika un strukturālo instrumentu koordinācija», «Vide», «Muitas savienība» un «Budžeta nosacījumi». Tādējādi sarunām atvērtas 24 likumdošanas sadaļas, no kurām provizoriski slēgtas vienpadsmit.

Zviedrijas prezidentūras laikā šī bija pirmā iestāšanās sarunu sanāksme. Kā Saeimas ESIC atzina Latvijas sarunu vadītājs Andris Kečsteris, šis pugsdā ir intensīva darba periods, kura rezultātus varēs mērīt gada beigās. «Mēs vienlaiks strādājam ar plašu jautājumu loku, lai Beļģijas prezidentūras laikā «varētu notīrīt» sarunu galdus», skaidroja A. Kečsteris. Šogad tehniskās konsultācijas notiek sarunu starplaikā, kad abas puses apmainās ar informāciju. Iepriekš ieguldītais darbs ļauj panākt precedentus, kad, atverot kādu sarunu sadaļu, tā uzreiz arī tiek slēgta. A. Kečsteris uzsvēra visu iestāšanās sarunu procesā iesaistīto valsts institūciju saskaņotas darbības lomu sekmīga rezultāta panākšanā.

29. un 30. martā sarunu sanāksmes notika ar katru no divpadsmit ES kandidātvalstīm. Kopumā tika panāktas vienošanās par 53 pozīcijām. «Mēs esam iegājuši jaunā, izšķirošā sarunu fāzē. Šo var uzskatīt par pārrāvumu iekšējā tirgus un vides likumdošanas jomā. Skaidri ir redzams, ka tās valstis, kuras sarunas sāka vēlāk, panāk pārējās kandidātvalstis», tā izteicās Zviedrijas vēstnieks ES Gunnars Lunds, kurš vadīja sarunas no ES puses.

Līderos aizvēro sarunu sadaļu skaita ziņā izvīrziņš Kipra, Igaunija un Slovēnija. Slovēnijai pirmajai izdevies slēgt sarunas vides jomā, vienojoties par pārejas periodiem attiecībā uz trim direktīvām: par iepakojumu atkritumiem līdz 2007. gadam, par piesārņojuma novēršanu un kontroli līdz 2011. gadam un par pilsētas notekūdeņu attīrīšanu līdz 2015. gadam.

Vienlaikus sešas sarunu sadaļas šoreiz slēdza kaimiņvalsts Lietuva. Tomēr Latvijas sarunu vadītājs uzskata, ka nebūtu pareizi atteikties no ciņas par Latvijas izdevisiem nosacījumiem, lai dzītos pēc lielāka slēgto sarunu sadaļu skaita.

Vairāki sarunu vadītāji pēc pēdējā sarunu posma optimistiski raugās uz iespēju pabeigt sarunas jau Spānijas prezidentūras beigās 2002. gada jūnijā, Slovēnijas sarunu vadītājs Jāņš Potočņiks uzskata, ka lēmumus par paplašināšanās procesa noslēguma posmu veiksīgākajām kandidātvalstīm ES būtu jāpieņem jau Ģēteborgas samītā šā gada jūnijā.

Tomēr pati ES vēl gatava sākt sarunas par smagākajām jomām — lauksaimniecību, reģionālo politiku un finansu konsekvenēm. Par to jau atskan bažas no kandidātvalstu puses, jo arī tām, plānojot valsts budžetus, būs jāreķinās ar iestāšanās finansālajām izmaksām. Apzinoties nepieciešamību reformēt ES kopējo lauksaimniecības politiku, J. Potočņiks aicinājis ES risināt šo jautājumu pēc paplašināšanās, lai jaunuzņemtās valstis varētu piedalīties lēmumu pieņemšanā. Eiropas Komisijas prezidents Romano Prodi intervijā laikrakstam «Berliner Zeitung» atzinis, ka lielākas izmaiņas KLP iespējamas tikai pēc jaunā ES budžeta uzsākšanas 2006. gadā.

«Katra Eiropas Savienības kandidātvalsts, kura pabeigs iestāšanās sarunas, tūlīt varēs noslēgt iestāšanās līgumu, negaidot pārējās valstis», vēleiz uzsvēris EK komisārs paplašināšanos jautājumos Ginters Ferhoigens Eiropas

Sarunu sadaļas		EE	LV	LT
1.	Brīva preču kustība	■	■	
2.	Brīva personu kustība	■	■	
3.	Brīva pakalpojumu kustība	■	■	
4.	Brīva kapitāla kustība	■	■	
5.	Uznēmējdarbības likumdošana	■	■	
6.	Konkurences politika	■	■	
7.	Lauksaimniecība	■	■	
8.	Zivsaimniecība	■	■	
9.	Transporta politika	■	■	
10.	Nodokļu politika	■	■	
11.	Ekonomiskā un monetārā	■	■	
12.	Statistika	■	■	
13.	Sociālā politika un nodarbinātība	■	■	
14.	Enerģētika	■	■	
15.	Rūpniecības politika	■	■	
16.	Mazie un vidējie uzņēmumi	■	■	
17.	Zinātne un pētniecība	■	■	
18.	Izglītība un apmācība	■	■	
19.	Telekomunikācijas un IT	■	■	
20.	Kultūra un audiovizuālā politika	■	■	
21.	Reģionālā politika	■	■	
22.	Vides aizsardzība	■	■	
23.	Patērētāju un veselības	■	■	
24.	Tieslietas un iekšlietas	■	■	
25.	Muitas savienība	■	■	
26.	Ārējie ekonomiskie sakari	■	■	
27.	Kopējā ārējā un drošības politika	■	■	
28.	Finansu kontrole	■	■	
29.	Budžeta nosacījumi	■	■	
30.	Institūcijas	■	■	
31.	Citi jautājumi	■	■	

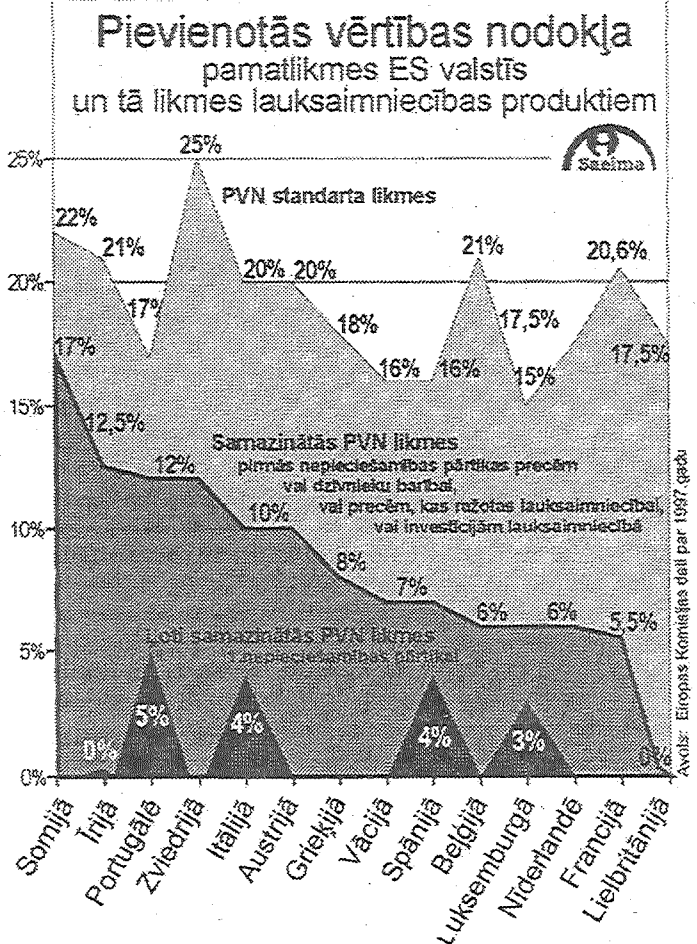
SLĒGTAS	18	11	13
ATVĒRTAS	11	13	9
NAV SĀKTAS	2	7	9

debašu laikā 2. aprīlī Briselē. Viņš uzskata, ka desmit no divpadsmit kandidātvalstīm ir spējīgas pabeigt sarunas līdz 2002. gada beigām. Tikai Bulgārijā un Rumānijā vairs nespēs iekļauties šajā laikā. Kā sarežģītākos sarunu jautājumus Ferhogens minēja strādājošo brīvu pārvietošanos un nekustamā īpašuma pārdošanu Eiropas Savienības pilsoņiem dažās kandidātvalstīs.

Jāpiebilst, ka šis pārmetums tāpat arī Latvijai, jo EK ir iebildumi pret nepietiekami brīvu zemes tirgu. Latvijā ikviens ES pilsonis vēl nevar nopirkt zemi, kaut gan to tomēr var, ja viņš mūsu valsti pierēģistrējis kā juridisku personu.

Problemātisko jomu vidū ir arī brīva personu kustība, jo ES lielākās valstis — Vācija un Austrija — nevēlas vēl septiņus gadus pēc paplašināšanās ielaist nemalumus viesstrādniekus. Eiropas Komisija plāno 18. aprīlī piedāvāt piecu (plus divu) gadu pārejas posmu, kura laikā jauno dalībvalstu pilsoņiem nebūs brīvas pieejas ES darba tirgum.

Inese Krišāne

Latvieši Īrijā nesaņemot pienācīgu algu

Viesstrādnieki, kas Īrijā ieradušies no Baltijas, dažkārt nesaņem pat valsti pieņemto minimālo algu, apgalvo Īrijas arodbiedrību kongress (ICTU).

Kā raksta īru laikraksts «The Irish Independent», pirmajā gadā dienā, kopš Īrijā tika ieviesta 4,40 sterliņu mārciņu (Ls 3,98) stundas minimālā likme, ICTU aicina varas iestādes palielināt inspektoru skaitu, kuri kontrolē viesstrādnieku darba apmaksu.

Viesstrādnieki no ES neietilpstošām valstīm, arī no Latvijas un Lietuvas, iebrauc Īrijā, balstoties

uz kontaktiem, kurus slēdz aģentūras šajās valstīs, norāda ICTU pārstāvis Laiems Bernijs. Kad viņi ierodas Īrijā, viņus sagaida pilnīgi citāda darba organizācija. Pēc Bernija teiktā, šie strādnieki, no kuriem daudzi vāji pārvalda angļu valodu, nokļūst darba vietās, kurās viņu izmīnāšana tiek atskaitīta no algas.

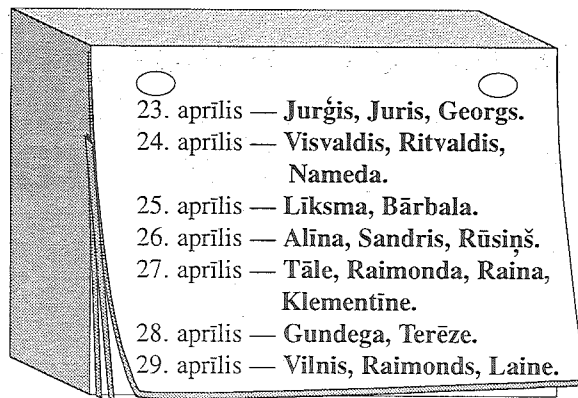
Kaut gan minimālā alga tiek maksāta 90% gadījumu, nedrīkst ieslīgt pašapmierinātībā, jo «pārējos 10% gadījumu notiek tehniski pārkāpumi, jo cilvēki nesaņem likumus», atzīst Bernijs.

Minimālās algas ieviešana uzlabojusi stāvokli vairāk nekā 160

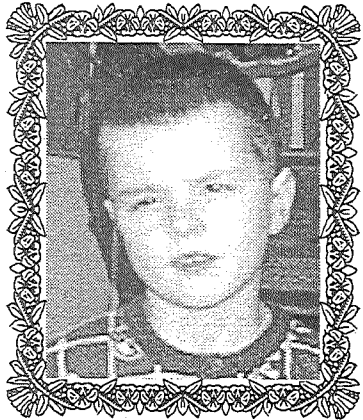
tūkstošiem strādnieku un kopš tā laika ir notikušas 3396 pārbaudes. Jūlijā stundas likme tiks paaugstināta līdz 4,70 sterliņu mārciņām (Ls 4,26), raksta «The Irish Independent».

Aģentūrai LETA Nodarbinātības valsts dienesta (NVD) direktora palīdzē sabiedrisko attiecību jautājumos Larija Lietaviete sacīja, ka NVD neveic strādnieku formēšanu darbam Īrijā. Strādniekus darbam Īrijā formējot tikai privātas firmas un tas esot šo firmu biznesa. NVD veic darbinieku formēšanu darbam Vācijā un Zviedrijā.

APSVEIKUMI

Daudz laimes, mazo gaviļņiek!

EDGARS STEPINŠ («Rūķiņš») 7 gadu dzimšanas dienu svinēja 28. februārī, taču sveicam zēnu tikai tagad. Edgars ir ārkārtīgi saimniecisks, viņš zina, kad katrs darbs saimniecībā darāms. Grupiņas biedrus viņš nesēn iepazīstināja ar savu mīluli — baltu trusi, ko Edgars bija atnesis no mājām. Viņam ļoti patīk rotaļāties ar lego klučiem.

Sešgadnieks **DĀVIS DAUGULIS** («Rūķiņš») dzimšanas dienu svinēja 26. martā. Grupiņas bērni viņu raksturoja kā ļoti mīlu zēnu, pašam Dāvim vismīļākā nodarbe ir braukšana ar riteni, taču patīk likt arī puzles. Tos darbiņus, kas Dāvim patīk un padodas, viņš izdara ļoti rūpīgi, mīļākais draugs ir Hugo, bet pavisam drīz Dāvis ģimenē gaida ierodamies mazulīti — viņš ļoti gribētu māsiņu.

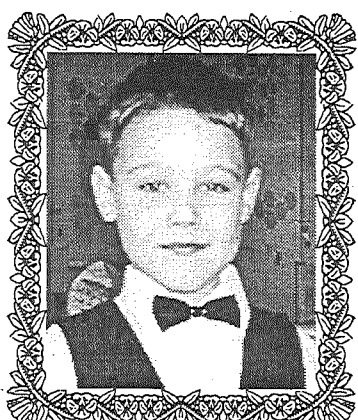
EMĪLS CEPLIS («Rūķiņš») par sešgadnieku kļuva 4. aprīlī. Viņa labākie draugi ir Valts, Agnis un Vitālijs, taču vismīļākais, vislabākais draugs ir brālēns Dāvis, kurš dzīvo Rīgā un pie Emīla viesojas brīvlaikā. Emīlam ļoti patīk rēķināt, viņš nekad nedusmojas, nevienam nedara pāri. Emīlam mājās ir kāmiši, bet vislabāk zēnam garšo cīsiņi un kartupeļi.

9. aprīlī dzimšanas diena bija **ILZEI ROMANOVSKAI** («Rūķiņš»), viņai palika seši gadi. Ilze ļoti mīl grāmatas, kā arī rotaļas ar lellēm. Ieva, Karīna un Paula ir Ilzes grupas draudzenes, bet mājās gaida nerātnis kaķis, vārdā Mincis. Ilze gribētu kļūt par zobārsti, pati no zobu plombēšanas nemaz nebaidās.

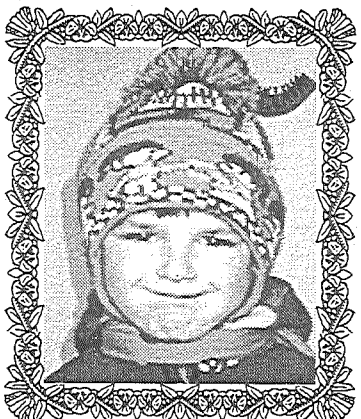
ROMUALDS SALCEVIČS («Rūķiņš») ir dzimis 16. aprīlī un šogad viņam palika jau 7 gadi. Romualds iet vienā grupā ar jaunāko brālīti Eduardu, par kuru viņš ļoti rūpējas un gādā. Viņš ir ļoti mierīgs un nosvērts, nekad «nestrebj karstu». Romualdam ir divi lieliski čau čau šķirnes suņuki — Dora un Čārlijs, ar kuriem nekad nav garlaicīgi.

VITĀLIJS SMIRNOVS («Rūķiņš») nu jau ir sešgadnieks, jo 16. aprīlī viņam bija dzimšanas diena. Vitālijam ir ļoti bagāta izdoma, patīk lasīt grāmatas par kosmosu, planētām un Titāniku, kā arī izdomāt dažādus notikumus un situācijas. Kad izaugs liels, viņš gribētu braukt ar mašīnu vai vilcienu un celt lielas mājas. Ar lidmašīnu Vitālijs negribētu braukt, viņš teic, ka uz zemes tomēr drošāk!

DĀVIS BEČS («Pasaciņa») arī ir kustīgs un dinamisks jauns cilvēks, un viņam 22. aprīlī paliks seši gadi. Dāvim patīk celt mājas, pagaidām viņš to dara, izmantojot klučus. Visu, ko iesācis, mēdz paveikt ļoti rūpīgi. Dāvim ir arī uzticams draugs — Ilvars, bet vislabāk zēnam patīk spēlēties svaigā gaisā, tādēļ viņš vienmēr pricējas par iespēju doties pastaigā.

Tieši šodien — 21. aprīlī dzimšanas diena ir **RIČARDAM VASIĻJEVAM** («Rūķiņš»), un viņam paliek 5 gadi. Ričiņš ir ļoti aktīvs un kustīgs, viņš nekad nesēž mierīgi, bet visu laiku aktīvi darbojas. Viņa labākais draugs ir Vladīks, bet no meitenēm simpātija ir Eģita. Vislabāk viņam garšo makaroni, bet pavizināties ar velosipēdu Ričards neatteiksies nekad, jo tas viņam ļoti patīk.

17. aprīlī apaļi pieci gadi palika **KINTIJAI VILCĀNEI** («Pasaciņa»). Viņa ir labestīga un draudzīga meitene, patīk dežurēt virtuvē. Kintija apmeklē sporta dejas un reizēm arī baseinu, jo dzīvo Preiļos. Mīļākās rotaļas ir spēlēt «ģimeni» vai «dakterniekos», bet vislabāk Kintijai garšo pankūkas ar biežpienu.

Audz laimīgs, mazais!

Novadnieks

Sestdiena, 2001. gada 21. aprīlis

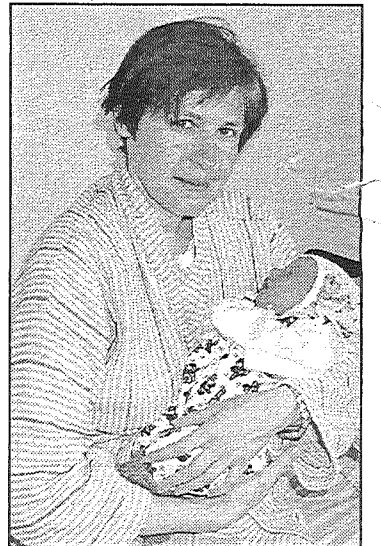
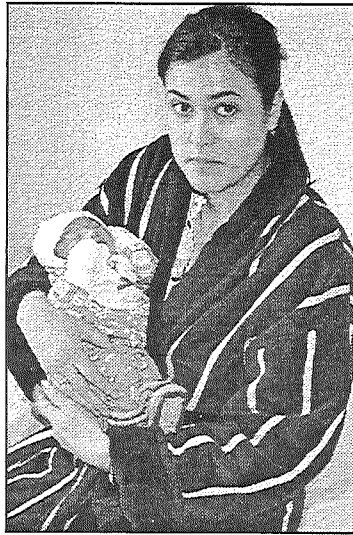

Riebiņu pagasta iedzīvotāju **Valentīnas un Vladimira Plauņovu** ģimenē 16. aprīlī piedzima dēls. Viņš ir sestais bērns ģimenē. Mazulīša brāļi un māsa: Jekaterina, Aleksandra, Aļona, Jevģēnijs un Sergejs ir vecumā no trīs līdz 14 gadiem.

Valentīna teica paldies ārstei Svetlanai Morozovai un pārējiem dzemdību nodaļas darbiniekiem.

Ļoti gaidīta divu brāļu ģimenē 12. aprīlī piedzima dušīga un nīpra mazulīte. Māmiņa **Margrieta Kanča** viņu nosaukusi par Madaru. Brāļi Mārtiņš un Kaspars māsiņai uz slimnīcu Lieldienu rītā atsūtīja savu audzēto vistīgu dētās, pašu krāsotās olas. Tās atveda tētis **Antons**. Kanču ģimene saimnieko Rožupes pagastā. Vecmāmiņa Bronislava dzīvo Varakļānos un ir priecīga, ka četru mazdēlu pulciņam pievienojusies mazmeita.

Madaras māmiņa pateicās dzemdību nodaļas kolektīvam.

Viļānu iedzīvotāja **Anita Runča** no savām kolēģēm — vidusskolas skolotājām par Preiļu dzemdību nodaļu bija dzirdējusi daudz cildinošu vārdu. Tāpēc, kad vajadzēja laist pasaulē savu pirmo bērniņu, Anita izvēlējās Preiļu slimnīcu. Anitas un **Aināra** meitiņa piedzima 18. aprīlī. Vecmāmiņas **M. Ka** un **Veneranda** sagaidījušas savu pirmo mazbērnu.

Anita pateicās dzemdību nodaļas darbiniekiem.

Guļnaras un Artūra Teilānu pirmais bērniņš — dēls piedzima 18. aprīlī. Guļnara ir rīdziniece, bet tagad dzīvo pie vīra Aizkalnē. Viņas mātei **Annai**, kā arī vīra vecākiem Svetlanai un Jānim puisītis ir pirmais mazbērns.

Jaunā māmiņa par palīdzību dzemdībās teica pateicības vārdus ārstiem Svetlanai Morozovai, Jurim Kļaviņam, kā arī vecmātēm un medmāsām.

Preiļiešu **Oksanas un Igora Mihailovu** otrais bērns — meitiņa piedzima 16. aprīlī. Piecgadīgā Luīza aprīļa sākumā «Novadnieka» lasītājiem uzsmaidīja no mūsu mazo jubilāru lappuses. Mazulītēm ir divas vecmāmiņas — Valentīna un Poļina, vectētiņš Nikolajs.

Oksana sirsnīgu paldies teica ārstei Svetlanai Morozovai, Dagnijai un Intai.

Oksana un Grigorij Dementjevi dzīvo Preiļos. 18. aprīlī pasaulē nāca viņu pirmais bērniņš — meitiņa. Mazulīte nosaukta par Anastasiju. Oksanas vecāki Gaļina un Boriss pricējas par pirmo mazbērnu, bet Grigorija mātei Klavdijai tagad ir jau pieci mazbērni.

Jaunā māmiņa pateicās par palīdzību ārstei Larisai Bogdanovai un pārējiem dzemdību nodaļas darbiniekiem.

PADOMI

Esat nogurušas?

Kā jūtaties? Ja atbilde skan — nogurusi, iztukšota, pārgurusi, nomākta utt., tad jūs neesat vienīgā. Par ikdienas nogurumu sūdzas daudzi.

Nogurums parādās, ka jūs esat saspringusi. Jūsu ķermenis jums vēlas pateikt, ka kaut kas nav kārtībā, tāpēc vajadzētu kaut ko darīt lietas labā.

Nakts miegs

Ļoti svarīgs ir nakts miegs. Neizgulējies cilvēks jūtas nomākts un nespēj darbu veikt kvalitatīvi. Turklāt sievietēm ir daži iemesli, kāpēc naktī ir grūti aizmigt — menstruālais diskomforts, grūtniecība, ziedaiņu vākšana naktīs, menopauze.

Ja jums ir grūtības aizmigt, ēdiet vieglas vakariņas (smags ēdiens traucē aizmigt), ieejiet siltā vannā (strauja temperatūras krišanās pēc vannas izraisa miegainību) un lietojiet savu gulāmistabu tikai gulēšanai un

seksam (lai tā neasociētos ar citām aktivitātēm, kas varētu aizdzīt miegu).

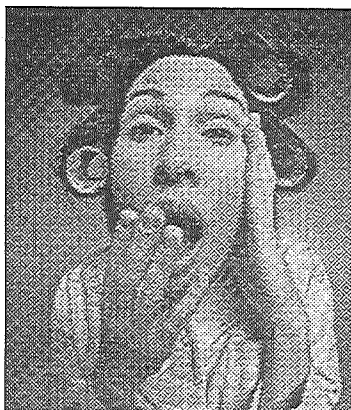
Ja nekas nelīdz, mēģiniet lietot kādus medicīniskus līdzekļus. Šie līdzekļi parasti satur antihistamīnus. Tos lieto, lai cīnītos pret alerģiju, un tie ir nekaitīgi. Dažreiz cilvēkiem šīs zāles nākamajā dienā var izraisīt miegainību. Ja zāles nedēļas laikā nepalīdz, ieteicams apmeklēt ārstu.

Ko jūs ēdat un dzerat?

Ja jums ir hronisks enerģijas deficīts, iespējams, problēma meklējama tajā, ko jūs neesat ēduši. «Lai gūtu maksimālu enerģiju un minimālu nogurumu, dienā vajadzētu ik pēc 3 stundām kaut ko ieēst,» stāsta Pitsburgas Medicīniskā centra dietoloģe Leslija Bonci.

Cilvēki, kas ietur diētu, riskē zaudēt enerģiju, jo organisms neiegūst vajadzīgās kalorijas. Bet kalorijas ir nepieciešamas enerģijai.

Pārliecinieties, ka dzerat daudz

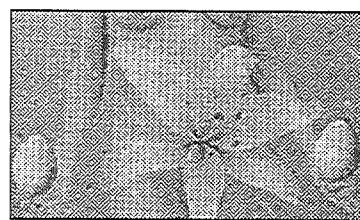
šķidruma. «Šķidruma trūkums organismā ir galvenais iemesls nogurumam,» apgalvo dietoloģe Bonci.

Jūs neesat mašina, bet gan cilvēciska būtne

Lai arī kāds būtu jūsu noguruma iemesls, nemokiet sevi pārlietu daudz. Dažreiz mēs rīkojamies kā mašīnas — roboti, bet nereti enerģijas svārstīšanās ir normāla parādība. Vienkārši ir jāsaprot, ka nav iespējams paveikt pilnīgi visu.

No tā neizvairīties...

Menopauzes cēlonis ir olnīcu darbības izbeigšanās. Vidējais menopauzes vecums sievietēm ir 42-52 gadi.

Sievietes vidējais dzīves ilgums ir 75 gadi. Ja šo laiku salīdzina ar 100%, tad 16% no sievietes dzīves ir pubertātes vecums, 44% reproduktīvais periods, 7% premenopauzālais, 33% postmenopauzālais. Tas ir ilgs laiks sievietes dzīvē, tāpēc ir svarīgi, lai šo savas dzīves periodu sievietes nodzīvotu pilnvērtīgi.

Premenopauze ir no 45 gadu vecuma līdz menopauzei.

Menopauze — pēdējās mēnešreizes sievietes dzīvē.

Postmenopauzālais periods ir gadu pēc menopauzes.

Olnīcas ražo hormonu estrogēnu, progesteronu un testosteronu. Olnīcu funkciju darbības pārtraukšanās ir pakāpenisks process. Diemžēl ar gadiem mūsu auglība mazinās. Auglība pazeminās līdz ar hormonu līmeni organismā.

Progesterons ir pirmais hormons, kas samazinās. Šis hormons, kas parādās ovulācijas laikā, atrodas dzemdē. Par maz progesterona ķermenī izraisa smagu asiņošanu menstruāciju laikā.

Nākamais hormons, kura daudzums samazinās, ir estrogēns. Estrogēna līmeņa kritums maina asinsvadu paplašināšanās un sašaurināšanās mehānismu.

Aplicinājums, ka ir iestājusies menopauze, ir tas, ka gadu nav bijušas regulāras mēnešreizes (protams, ap minēto 42-52 g. vecumu). Ārsts var veikt asinsanalī-

zes, lai noteiktu estrogēna līmeni organismā, bet šis līmenis ir ļoti svārstīgs, tāpēc ir grūti ko secināt. Tomēr, ja sievietei ir radušās aizdomas par menopauzes iestāšanos, visticamāk, ka aizdomas ir pamatotas.

Pēc menopauzes iestāšanās jums vairs nav jāraizējas par nevēlamu grūtniecību. Tomēr estrogēna līmeņa pazemināšanās veicina vagīnas izžūšanu, kas var radīt diskomfortu un ietekmēt baudas sajūtu dzimumattiecību laikā. Estrogēnu papildus varat lietot tablešu veidā. Ja nevēlaties dzert tabletes, uzziniet pie sava ārsta citas efektīvas metodes, kas atvieglos jūsu dzīvi.

Diēta, dažādi vingrinājumi sagatavo sievietes menopauzes periodam. Ja jūs vēl neesat sākušas ko darīt savā labā, tad sāciet to pēc iespējas ātrāk. Vingrojumi un fiziska aktivitāte mazina risku saslimt ar sirds un asinsvadu slimībām. Tiem ir arī cita loma — daudzas sievietes pirmsmenopauzes periodā mokās ar bezmiegu; regulāri treniņi jūs nodarbinās un uzlabos nakts miegu. Tas ir arī dabisks stresa mazinātājs un antidepresants. Ja jūs ciešat no garastāvokļa maiņām, tad treniņi būs lielisks stabilizators. Fiziska aktivitāte tiešām liks justies labāk un ir ļoti nepieciešama.

Dārzeni veselīgākai maltītei!

Kad jūs vēlaties nobaudīt ātras, vieglas vakariņas vai launagu, pagatavojiet dārzenu sautējumu.

Jūs to varat pagatavot kā vieglu, bet īpašu dārzenu ēdienu ar steiku i vistas krūtiņu. Liela daļa no šīs receptes vairs nekāro dārzenus sautēt — pievienot krējumu vai olas, tādējādi tas ir vieglāks un veselīgāks. Krējuma vietā lietojot pienu, dienā nav tik daudz tauku.

Desertā varat pagatavot mikroviļņu krāsnī ceptus ābolus. Izgrieziet ābolam serdi un piepildiet ābolu ar cukuru vai kanēli. Ietīniet tos folijā un cepiet, kamēr tie paliek mīksti. Pasniedzot galdā, uzlieciet āboliem putukrējumu.

Dārzenu sautējums

1 ēdamkarote nesālīta sviesta, 1/4 tasīte sasmalcinātu sīpolu, 2

ēdamkarotes sasmalcinātu zaļo piparu, 1 sasmalcināta ķiploka daiviņa, 1/2 kg sagrieztu ķirbja, 1/2 kg brokoļu — kāts sasmalcināts un ziedīņi smalki sagriezti, 1 ola, 1/4 tasītes 2% piena, 1/8 tējkarote sarkano piparu, 1/4 tējkarote sinepju, 1/4 tējkarote majorāna, 1/2 tasīte sarīvēta Šveices siers, 2 ēdamkarotes sarīvēta Parmas siers.

Uzkarsējiet pannu, izkausējiet sieru; pievienojiet sīpolus un zaļos piparus un cepiet uz vidējas uguns, kamēr sīpoli paliek mīksti, bet nav vēl izcepušies. Pievienojiet saspīestos ķiplokus, ķirbi un brokoļus; uzlieciet pannai vāku un cepiet 3-5 min., līdz sāk viegli tvaikot savā šķidrumā.

Sakuliet olu, pienu, sarkanos piparus, sinepes un majorānu. Pie-

vienojiet sarīvēto Šveices sieru. Parmas sieru pārkaisiet pāri visai pannai. Samaziniet uguni; uzlieciet atkal vāku un cepiet 5 min. vai arī tik ilgi, kamēr izkūst siers vai sabiezē olu krēms.

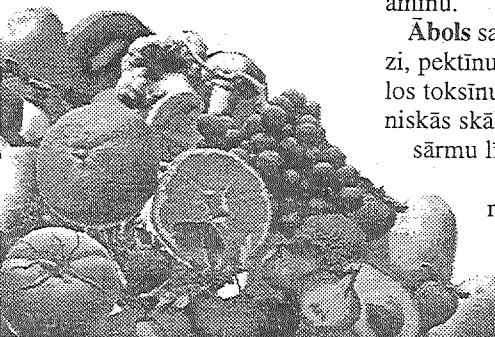
Šajā ēdienā ir 203 kalorijas, 13 g proteīnu, 11 g karbohidrātu, 13 g tauku, 103 mg holesterīna, 16 mg sodas.

Labu apetīti!

Vitamīni augļos un ogās

Uzziniet, cik veselīgi ir augļi un ogas, ko lietojat uzturā.

Sātie un saldīgie ķirši satur augļskābi, kas neļauj attīstīties vēža šūnām. Šī skābe ir arī vīnogās un zemenēs.

Skābajam, bet veselīgajam citronam ir pretsklerozes iedarbība. Tas pazemina asinsspiedienu. Pēc sastāva līdzīgs apelsīnam, taču satur vairāk citronskābes. Citronam ir nomierinoša iedarbība.

Bumbieriem ir augsta enerģētiskā vērtība. Tas satur daudz minerālvielu, bet diemžēl maz vitamīnu.

Ābols satur daudz cukura, dzelzi, pektīnus, kas izveda bakteriālos toksīnus, PP vitamīnus, organiskās skābes, kas regulē skābju, sārnu līdzsvaru organismā.

Zemenēs ir daudz vairāk C vitamīna nekā apelsīnos. Zemenēs ir augsts dzelzs saturs un folskābe, kas nepieciešama asinsritei.

Plūmēs ir daudz dzelzs, pektīni un kālijs.

Vīnogas galvenokārt satur glikozi, kā arī fosforu, mangānu, nātriju, kāliju. Vīnogās ir maz vitamīnu. Tās uzlabo vielmaiņas procesu un asinsriti. Vīnogas nav ieteicamas cilvēkiem, kuriem ir tieksme aptaukoties.

Upenēm ir augsta uzturvērtība. Satur ļoti daudz C vitamīna, B karotīna, dzelzi. Ieteicams lietot vēža profilaksei. Upenēm piemīt arī dezinficējošas īpašības. Ieteicams saaukstēšanās gadījumā.

Apelsīns ir ļoti veselīgs auglis, kas satur B, C, P vitamīnus, kāliju, kalciju, cinku un pektīnu. C vitamīna ir vairāk mizā nekā mīkstumā. Apelsīnā esošie fitoncīdi vājina mikrobu darbību.

Nost ar stresu!

Diena noteikti ir sabojāta, ja visu dienu jūs pavada stress, kas traucē domāt, strādāt un aktīvi darboties.

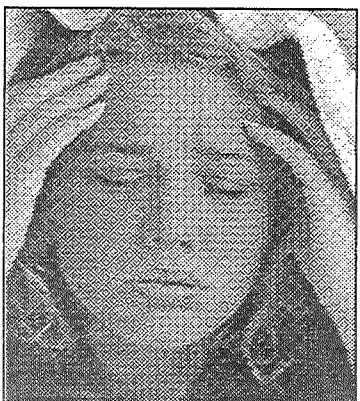
Ir dažādi ātri veicami paņēmieni, kas jums palīdzēs atbrīvoties no stresa un saspringuma. Ne vienmēr jāķeras pie kādiem nomierinošiem medicīniskajiem līdzekļiem, izmēģiniet vispirms kādu no šiem ieteikumiem.

■ Dzīļi ieelpojiet, kamēr sajūtat ķermenī nelielu diskomfortu. Tajā pašā laikā saspiediet ikšķi ar rādītājpirkstu cieši kopā, it kā veidotu «okey» zīmi, tā turpiniet kādas 7 sekundes. Tad lēnām izelpojiet un nedaudz atbrīvojiet saspīestos pirkstus, atļaujot izzust sasprindzinājumam jūsu ķermenī. Šādi ieelpojiet 3 reizes. Ar katru elpas vilcienu ļaujiet jūsu ķermenim lēnām relaksēties.

■ Dažreiz mūzika spēj ļoti labi nomierināt. Ieklausoties mūzikas skaņās un uz brīdi garīgi atslēdzoties no apkārtējās pasaules, iztēlo-

jieties vidi, kurā jūs justos mierīga un pasargāta — bez stresa un uztraukuma. Mūzika noskalos nepatīkamo stresa sajūtu un ļaus pievērsties svarīgajam jūsu dzīvē.

■ Varbūt smieklu terapija jums palīdzēs? Smiekli ir lielisks līdzeklis, lai atbrīvotos no stresa. Smeļoties izdalās tāda viela kā endorfīns. Līdzīgi kā morfīns, endorfīns liek jums justies labāk un palīdz izvairīties no stresa sajūtām.

Jūnijā Preiļos notiks 3. Trīszvaigžņu sporta spēles. Kas jādara, lai ciemiņiem par Preiļiem paliktu labs iespaids un lai pilsēta patiktu arī mums pašiem?

Taisija Rozentāle, pensionāre Preiļos:

— Jāsaved kārtībā sen neremontētie trotuāri, jāuzkopj māju apkārtnē, jāuzstāda urnas atkritumiem, jo tos nav kur izmest. Vajag ierīkot vairāk sabiedriskos tualetus. Uz spēļu laiku varbūt vajadzētu noīrēt pārvietojamās tualetes. Es dzīvoju Celnieku ielas mikrorajonā. Tur ir daudz puķu dobiņu, regulāri applauj zālienu, mūsu māja tiek uzturēta labā kārtībā. Tā jābūt visur. Tīrība un kārtība ir pats galvenais, ko iebraucēji pamana svešā pilsētā.

Anna Šņepste, mājsaimniece Preiļos:

— Jāsālabo ielas. Tās nav izbraucamas. Tas attiecas arī uz nomales ielām. Jāsamontē ietves, jāierīko trotuāri tur, kur cilvēki iestaigājuši celiņus. Daugavpils ielā ir rinda individuālo māju ar nesakopty apkārtni, pagalmiem, žogiem. Vajadzētu kādu dienestu, kas gādātu par kārtību suņu turēšanā. Pilsētas apzaļumotāji varētu padomāt par puķu podiem, kas piekarināmi pie sienām, palodzēm. Preiļos nav labas kafejnīcas, uz kuriem aizvest ciemiņus.

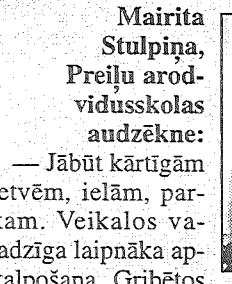
Voldemārs Putāns Jaunaglonas:

— Pilsētā vairāk jāievēro tīrība un kārtība. Preiļu kafejnīcas ir viduvējā līmenī, tās varētu būt labākas. Jāsālabo arī apkārtējie ceļi. Piemēram, šoseja aiz Riebiņiem līdz Galēniem ir sliktā stāvoklī.

Jānis Trūps, autovadītājs Rožupes pagastā:

— Preiļos diezgan daudz rūpējas par kārtību. Nomales ielas varētu būt labākas. Arī Brīvības iela, pa kuru pilsētā iebrauks ciemiņi, ir bedraina. Bet kafejnīcas Preiļos ir sliktas. Var teikt, ka, atšķirībā no Līvāniem, Preiļos to vispār nav. Vairāk vajadzētu padomāt par iespēju iegādāties pilsētas suvenīrus.

Mairita Stulpiņa, Preiļu arondvidusskolas audzēkne:

— Jābūt kārtīgām ietvēm, ielām, parkam. Veikalos vajadzīga laipnāka apkalpošana. Gribētos mājīgākas kafejnīcas un lai jauniešiem būtu labas diskotēkas. Cilvēkiem uz ielas jāuzvedas pieklājīgāk.

L.Rancāne
Foto: M.Rukosujevs

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS

Aicinām absolventus un bijušos skolotājus uz **Dravnieku skolas 80 gadu jubilejas svinībām 19. maijā** plkst. 17.00 KN svinīgais, plkst. 21.00 skolā atpūtas vakars (*absolventiem ieeja Ls 2 un groziņš*). **Pieteikties līdz 10.05.2001. g. pa telefonu 59247.**

Rožupes pagasta komiteja aicina pieteikties uz Rožupes bibliotēkas telpu remontu līdz 2001. gada 30. aprilim.

Dagdas slimnīca sniedz maksas pakalpojumus alkohola atkarības anonīmai ārstēšanai ar komfortu un ātru izvešanu no alkohola intoksikācijas. Vajadzības gadījumā pacientus nodrošina ar transportu. Tāl. 1-919141 vai 5653542.

Pērk x taras klučus diam. no 14 cm, x skuju koku sikkoksni diam. no 7 līdz 12 cm (*tievgaļi*). Tāl. 53 42668 vakaros vai 9187136.

SIA «Piebalgas tekstils» vilnas maiņas punkts rīko izbraukumu **24. aprīlī** 8.30 Sījukalnā, 9.00 Galēnos, 9.30 Stabulniekos, 10.00 Polkoronā, 11.00 Smelteros, 12.00 Priekuļos, 13.00 Rudzātos, 14.00 Rožupē, 15.00 Vanagos, 15.30 Sutros, 16.00 Līcos. **25. aprīlī** 9.00 Aglonā, 13.00 Ārdavā, 13.30 Pelēcos, 14.00 Aizkalnē, 14.30 Gališos, 15.00 Silājānos.

SIA «Autoskola Līvāni» rīko «B» kategorijas autovadītāju kursu Preiļos, Kārsavas 4. Skolēniem un studentiem atlaides. **Nodarbību sākums 25. aprīlī plkst. 18.00.** Tāl. 21072 vakaros, mob. tel. 9511995.

Līvānu skārdnieku darbnīca piedāvā apaļo krāšņu apvalkus. Adrese: Līvāni, Rīgas 54. Tāl. 53 46376 pēc 18, 9267137.

Sakarā ar pilsētas ielu sagatavošanu asfaltēšanai, no 2001. gada 20. aprīļa būs apgrūtināta vai arī daļēji slēgta satiksme Brīvības, Cēsu, Skolas ielās.
Atvainojamies par sagādātajām neērtībām.
SIA SAU «Preiļi»

Ja vēlies apgūt amatus rokdarbos (aušanā, mezglošanā, tīkla darbos u. c.) un kokapstrādē (kokgrīšanā, pišanā u. c.), Tevi gaida Latgales Amatniecības meistaru skolā ar pamatskolas un vidējo izglītību.
Informācijas diena — 27. aprīlī.
Tāl. uzzinām: 4690494.
Adrese: Bērzgale, Rēzeknes raj.

SIA «Degas» lielveikalā Preiļos, universālveikalā, 2. stāvā **23. aprīlī jauns vasaras apģērbu piedavums.**

Iepērk lapu koku zāģbaļķus (garums 2,50 m, 3,80 m), cena Ls 8-10. *Samaksa tūlītēja.*
Vajadzīgi strādnieki kokzāģētavā Sutros. Tāl. 9 403537, 53 81120.

Firma (lic. nr. 4-753) Preiļos, Liepu ielas garāžā no iedzīvotājiem **iepērk krāsainos metāllūžņus.** *Izdevīgas cenas. Samaksa tūlītēja.* Tāl. 21424 vakaros.

Par gada pārskatu iesniegšanu

VID Latgales reģionālās iestādes Preiļu nodaļa, pamatojoties uz LR likuma «Par uzņēmuma gada pārskatiem» 2. p., 3. p., 4. p., 66. p. atgādina, ka visiem uzņēmumiem, kas reģistrēti LR Uzņēmumu reģistrā līdz 2001. gada 30. aprilim VID Preiļu nodaļā jāiesniedz **uzņēmuma darbības gada pārskats par 2000. gadu.** Gada pārskata sastāvdaļas ir: bilance, peļņas un zaudējumu aprēķins, pašu kapitāla izmaiņu pārskats, ilgtermiņa ieguldījuma kustības pārskats, ilgtermiņa ieguldījumu kustības rezerve, naudas plūsmas pārskats, uzņēmumu ienākuma nodokļa deklarācija, vadības ziņojums, pielikums, revidenta atziņš un gada pārskata apstiprinājums. **Atgādinām, ka:**

■ **Pievienotās vērtības nodokļa 2000. gada deklarācija jāiesniedz līdz 2001. gada 1. maijam** (saskaņā ar LR likuma «Par pievienotās vērtības nodokli» 11. panta 6. apakšpunktu).

■ **Atskaites par stingrās uzskaites preču pavadzīmju veidlapu izlietojumu un pārskati par stingrās uzskaites kokmateriālu pavadzīmju veidlapu izlieto-**

jumu VID teritoriālajā iestādē iesniedzami līdz ceturksnim sekojošā mēneša 15. datumam (15. janvāris, 15. aprīlis, 15. jūlijs, 15. oktobris) (saskaņā ar MK noteikumu nr. 271 (05.09.1997.) «Noteikumi par kārtību, kādā izgatavojamas un uzskaitāmas preču pavadzīmju veidlapas» 13. punktu un MK noteikumu nr. 303 (11.08.1998.) «Kokmateriālu transporta pavadzīmes rēķina lietošanas un noformēšanas kārtība» 19. punktu).

■ **«Ēku un būvju nekustamā īpašuma nodokļa kopsavilkuma deklarācijas»** (4. pielikums) uz 2001. gadu un **«Ēku un būvju nekustamā īpašuma nodokļa kopsavilkuma pārskata»** (2. pielikums) par 2000. gadu iesniegšanas termiņš ir **2001. gada 1. februāris.**

Uzņēmuma gada pārskata, kā arī pārējo likumos noteikto atskaišu, pārskatu un deklarāciju neiesniegšanas gadījumā uzņēmuma atbildīgā persona tiks saukta pie atbildības saskaņā ar LR APK 166.6 pantu.

I.Silmanoviča,
Preiļu nodaļas vadītāja

Pārdod

UAZ 3302-01, 1986. g. Tāl. 50443; sējmašīnu SZ-3.6, DT-75 ar lāpstu un arklī, DT-75 rezerves daļas. Tāl. 91240677; graudu dzirnavas. Tāl. 78236; jaunu veļas mazgājamo mašīnu RĪGA-17, sūjmašīnu. Tāl. 1-6565118; labas mājas Pieniņos. Tāl. 24635; 2 istabu dzīvokli Preiļos, centrā. Tāl. 24479 vakaros; sienu Arendolē, kartupeļus Preiļos. Tāl. 22434; sēklas miežus 'Linga', salmus rulonos. Tāl. 55614, 9439285; labu piena govī. Tāl. 53 46649; divas govīs. Tāl. 46782; govī. Tāl. 58486; ķēvīti (1 g.). Tāl. 75585; zirgu. Tāl. 6576179.

Pērk

mucu no piena mašīnas vai piekaves. Tāl. 9158324.

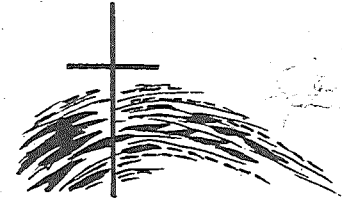
Dažādi

Vajadzīga pārdevēja. Tāl. 22706 darba laikā.

Z/s «Vidsētas» iepērk jaunlopus, liellopus, aitas. *Samaksa tūlītēja.* Tāl. 55645, 55649, 55796, 1-6563019.

Iepērkam lopus dzīvsvaī: bullus līdz 0,62 Ls/kg, teles līdz 0,56 Ls/kg, govīs līdz 0,47 Ls/kg. *Samaksa uz vietas.* Tāl. 22454, 6593018, 9197481.

26. aprīlī pārdos melnus un raibus diēnakti vecus cāļus, šķirotus brūnos cāļus un cāļu barību. Ārdavā 7.50, Aglonā 8.00, Jaunaglonā 8.20, Aglonas st. 8.30, Baškos pie autobusu pieturas 8.40, Kastirē 8.50, Preiļos 9.00, Riebiņos 10.00, Stabulniekos 10.20, Galēnos 10.30, Sījukalnā 10.40, Polkoronā 11.10, Pieniņos 11.30, Smelteros 11.50, L. Anspokos 12.00, Priekuļos 12.10, Rudzātos 12.30, Lūzeniekos 12.40, Turkos 13.00, Līvānos 13.10, Rožupē pie pasta 13.40, Vanagos 14.00, Upmalā 14.20, Pīmicānos 14.30, L. Kļaparos 14.45, Pīliskās 15.00, Pelēcos 15.10, Nidermuiža 15.20.

Nav tādu vārdu, ar ko izsmelt bēdas No sirdīm, kuras sāpēm pielijušas. **Izsakām visdziļāko līdzjūtību Jekaterīnai Purnalci sakarā ar VECĀKU nāvi.**

Darba biedri

Tuvs cilvēks nemirst, Tikai pārstāj blakus būt. **Sēru brīdī esam kopā ar Ģenovefu Grigali, MĀSŪ zaudējot.** Rimicānu pamatskolas kolektīvs

Cik tukšs un kluss ir kaktiņš, māt, Kurš varēs tavā vietā stāt? Kas grūtā brīdī pienāks klāt? Neviens tik tuvs vairs nebūs, māt. **Izsakām dziļu līdzjūtību Edgaram Kozuļ-Kažam sakarā ar MĀTES nāvi.**

ERGO Rīgas Fenikss

ANEKDOTES

Divi gruziņi brauc vilciena kupejā. Garaicīgi.

— Paklau, Gogi, uzspēlēsim šahu! — ierosina pirmais.

— Nē, Givi, es no tās spēles īsti neko nesaprotu!

— Nu, uzspēlēsim, tāpat taču nav kur darīt!

Sacīts, darīts — abi sakārto galdiņu, saliek figūras un... Ceturtajā gājienā Gogi ieliek galdiņa centrā dāmu un saka:

— Mat!

Givi saķer galvu un saspringti domā, ko tas varētu nozīmēt. Te pēkšņi viņš atplaukst smaidā, noliek blakus dāmai savu karali un skaļi paziņo:

— Otec!

Arnim skolotājs liek izdomāt uzdevumu par baseinu tā, lai uzdevumā būtu skaitļi 80 un 50. Pēc acumirkļa Arnis paziņo savu versiju: — Baseinā ienira 80 cilvēku, bet iznīra 50.